

RELAZIUN DL ANN FINANZIAR 2014

Cassa Raiffeisen Val Badia
www.valbadiaonline.it

2014

INDESC

Salüt dl presidënt raj. Alfons Pezzei	05
Salüt dl direttur dr. Hubert Obwegs	07
L'economia te Südtirol tl 2014 de dr. Stefan Perini	08
L'economia tla Val Badia tl 2014 de dr. Fortunato Verginer	10
Grafics cun indicadusc desvalis	14
125 Agn Raiffeisen tla Val Badia	18
125 Agn Raiffeisen a nivel provincial de raj. Alfons Pezzei	20
Jita di sozi dla Cassa Raiffeisen Val Badia	22
La Cassa Raiffeisen cumpëda sëgn passa 2000 sozi	24
Premies de stüde tl 2014 y 2015	27
La storia dla Cassa Raiffeisen "Ladinia"	28
Le bilanz 2014	30
I grafics dla Cassa Raiffeisen	32
Le bilanz sozial	34
Le Sorvisc d'Assiguraziun de Ivo Ploner	38
Le fond de sanité de Thomas Pescollderungg	40
Ativités y referac	42
L'impëgn dla Cassa Raiffeisen Val Badia tles scores	44
Conkurs internazional de dessëgn	46
La Cassa tla stampa	50
10 agn dl portal internet de Hubert Sottara	52
Fac y avvenimënc	54

"LA FIN DE N MANDAT
É LE DÈR MOMÈNT
DA DÉ CUNT DL LAUR
CHE É GNÜ FAT"

SALÜT DL PRESIDÈNT RAJ. ALFONS PEZZEI

Stimà sozi dla Cassa Raiffeisen,

N mandat vâ a fin.

Al é indô passé trêi agn de ativité por le consêi de aministrazion y le consêi de control de nosta Cassa. La fin de n mandat é le dèr momènt da dé cunt dl laur che é gnü fat.

Chisc ultimi trêi agn é gnüs caraterisâ da na situaziun economica cun de gran dificoltês tla Talia, y che n'é gnanca stada saurida te nosta provinzia. Chêsc á porté pro a n gran aumènt dles pordüdes sön i credic che á metü al prigo la stabilitè dl sistem bancar.

I sun contènc ch'i sun stâ bugn da porté inant nosta Cassa te na manira sana, da arjunje resultac positifs y aumenté ti ultimi trêi agn nosc patrimonie de feter 10 miliuns de Euro. **I faturz prinzipai de nosc suzes é dessigü da chirí tl fat ch'i ti sun stâ dlungia a nusc tliènc, tla cualité de nusc produc y sorvisc, tl impègn de düc i colauradus y te na gestiun acorta y zènta fins de speculaziun.** Tratan chêsc mandat unse restrotoré y amplié nosta sènta a Corvara. Insciö unse podü cherié la lerch nezesciara por mioré ciamó deplü le sorvisc y amoderné la portina ti pitan a nusc tliènc la discrezionalité che vègn ghirada.

Te chêsc mandat é ince tomé **l'aniversar de 125 agn dala costituziun dla pröma Cassa Raiffeisen dla valada y dla provinzia a Rina y l'aniversar de 40 agn dala fujiun y nasciüda dla Cassa Raiffeisen Val Badia.**

Chisc evènc é gnüs festejâ adöm cun nusc sozi en gaujiun dl'ultima reuniun generala.

Alzé fora oressi ala fin ince dötes les ativités metüdes impé por i sozi, les sères de informaziun por i tliènc, l'impègn costant tles scores y le gran sostègn che la Cassa ti á dé ales associazions de nosta valada. En gran dilan a Os düc por la buna colauraziun y la crèta ch'i nes èis dé.

Por le Consêi d'aministrazion
dla Cassa Raiffeisen Val Badia

**Le Presidènt
Raj. Alfons Pezzei**

"CI CHE UN DA SU
N'É NIA BUN DA FÁ,
SUNSE BUGN DA
ARJUNJE DEBORIADA"

SALÛT DL DIRETUR DR. HUBERT OBWEGS

Stimá sozi, stimá tienc,

tl 2014 é l'economia jüda inant a pe zot, ince te nosta valada. Le setur trainant, le turism, á evité le piec, scemía ch'al á stlüt cun n manco. Düc i atri seturs, che é complementar, é porchèl stá scialdi chic. Les azièndes arfera cun i investimènc o i sbürta aspetan de mius tèmps. Chèsta situaziun é sotrissada ince dala mèndra quantité de credic che nosta Cassa á dé fora, invers i agn denant.

Por nosta Cassa é sté le 2014 n ann cun löms y ambries. I deponimènc é chersciüs sura les aspetatives fora, i credic é n pü' carà, ince sc'i un dé fora 808 credic por n import de passa 30 miliuns de Euro.

Dèr bun é jü le setur assicuratif cun tröc contrac de assicuraziun nüs, la venüda di fonds por les ponsiuns y döt ci che reverda l'automatisaziun dl laur, internet-banking, operaziuns cun le POS.

Le davagn é romagnü sön le livel di agn passá y chësc é dèr positif tla situaziun economica atuala. Daidé pro al bun resultat á ince l'ativité de investimènt cun nosc capital sozial y i dividènc straordinars paià fora da nosta Cassa Zentrala da Balsan.

Por le 2015 s'aspetunse n consolidamènt dla situaziun economica, baldi nia na chersciüda.

Nosc laur sará caraterisé da deplü novitès tecnologiches che jará a mioré nüsc sorvisc, mo ince da regolamènc nüs che messará gnì aprovà y atuà.

N gran rengraziament va a düc i colauradus, al consèi de aministraziun, al consèi de control y a düc Os sozi. Do le motto de Raiffeisen "Ci che un da su n'è nia bun da fá, sunse bugn da arjunje deburiada" prèii inant do Osta crèta y colauraziun.

**Le Directeur
Dr. Hubert Obwegs**

L'ECONOMIA TE SÜDTIROL TL 2014 DE DR. STEFAN PERINI

POR AVËI NA VIJIUN GENERALA SÛN L'ANDAMËNT DL'ECONOMIA DE NOSTA PROVINZIA Á LA CASSA RAIFFEISEN VAL BADIA INTERVISTÉ LE DR. STEFAN PERINI, DIRETUR ATUAL DL ISTITUT DE PROMOZIUN DL LAÛR (AFI-IPL ARBEITSFÖRDERUNGSINSTITUT – ISTITUT PROMOZIONE LAVORATORI), LE MAIÚ ESPERT DE INFORMAZIUN ECONOMICA TE SÜDTIROL.

Stimé dr. Perini, podëise nes dí co ch'èis vit impara le svilup dl'economia te Südtirol tl ann 2014?

I dac atualmënter a desposiziun nes dij che l'economia de nosta provinzia n'á tl 2014 nia albü na rezesciun, mo ch'ara é chersciüda lisiermënter de val' punt dezimal dl PIL. Al é zënzater deplü fenomenns che preocupëia, dantadöt la dejocupaziun jüda söpert, les retribuiziuns romagnüdes anfat bele deplü agn y la dinamica debila di investimënc privac y publics. Mo chëstes tendënzes negatives vëgn dal'atra pert avaliadades fora da faturs positifs y dala solidité dl'economia locala, sciöche dala cuota ocupazionala plütosc alta, dales esportaziuns che tira sö l'economia y dal sistem de credit plütosc solid.

Do Osta minunga, cai é pa sta i seturs che l'á albüda ria y cai é pa stá i seturs che é jüs bun?

An mëss desfarienzié: Te vigni setur él imprejes che stënta y imprejes che va bun. Por dé n iudize, él dessigü le frabiché che patësc por le momënt le plü. Les conzesciuns da frabiché é gnüdes demanco bele da n pez, le numer di ocupà cara da mëis a mëis bele dal 2008. Döt chësc defrunt ala gran potenzialité produtiva de chësc setur, che comporta na concorënza sterscia sön i prisc.

La situaziun critica dl'edilizia pësa sön les imprejes che stà dan y do "la morona dl valur" y che depënn dales firmes de costruziun. N pü' te düc i seturs él cotan de firmes che é orientades söl marcé nazional che se stënta, cis sc'an pënna al marcé al'ingrossa. Mantignì sostanzialmënter bun s'á deperpo le turism y l'agricoltöra. Tla mandopera ti vara miù a chi che sà da curí loces tl marcé o che esportëia, co a chi che mët söl marcé produc de massa o che se limitëia al marcé local. Le comerz al menü é te na ria fasa de trasformaziun, mo söporjü él bun da sté impé. I sorvisc por i privac y por les imprejes va valgama bun. Problems á plütosc i trasportc che s'un sint dla conjuntöra debila y dla concorënza dal Ost ca.

Ci faziun á pa albü la stagnaziun dla chersciüda economica sön l'ocupaziun?

Chiló azicunse n argomënt che vëgn sovënz capí damat. Tl 2014 él pordert chersciü sides le numer di ocupà, co le numer di dejocupà. Porchël à l'economia de Südtirol bëgn cherié tl 2014 posc de laur, mo nia assá por düc chi che chirí laur. Chilò n valgügn dac dl Osservatore dl marcé dl laur: l'ocupaziun dl laur dependënt é aumentada dal 2013 al 2014 da 187.716 a 188.872 y insciö dl 0,6%, mo tl medemo tëmp é le numer di dejocupà aumenté da 12.693 a 13.956 y insciö dl 10%. Cun püces parores, ess l'economia südtiroleja messü cherié 1.200 posc de laur deplü.

Á pa les poscibilités de produziun desmostré te chësta perioda de stagnaziun de ester massa granes en confront ala domanda?

Dr. Stefan Perini

Chësc mëss gní valuté da iade a iade por vigni aziënda. Te tröc caji s'á desmostré la poscibilité produtiva tla mosöra adeguada ala domanda dl marcé. D'atres aziëndes deperpo á dé i vari maius co la iama, fajon investimënc che é saltá fora massa gragn, toman insciö te na situaziun problematica de indebitamënt, aladö che les poscibilités de produziun n'á nia podü gní sfrutades daldöt. Ora ch'an é n iade ti debic defrunt a pücia domanda, él ri da se trá fora dla spirala negativa, deache les banche mët tres plü averda da dé fora credic, ince por sconé chi che ti surandá sü sparagns ala banca.

Sc'i ti ciarun ai seturs trainanc dl'economia, sciöche le turism y l'agricoltöra, cares é pa stades – do Osta minunga – les strategies che á porté tl ann passé a chësc resultat? Por ci che reverda le turism, fejel impresciun da odëi sciöche chësc setur va inant te chësc ritm, ince sce la situaziun economica de valgügn stac europeics n'é nia buna. La dezijiun de chirí marciá nüs

é dessigü stada dërta y ince le marketing á sburlé Südtirol a ester öna dles destinaziuns preferides ia por dotes les sajuns dl ann. L'agricoltöra l'á dessigü urtada ti ultimi 20 agn da jí por le tru dla cualité y ciaran demanco söla cuantité. Dër de bugn progresc él gnü arjunt tla comercialisaziun, che é passada dai produc – sovënz dl lüch da paur – y é jüda a s'uní te n marketing modern. Implü é le setur dl'agricoltöra jü a implí fora d'atres loces, an pënnes al agriturism, al'assistënza a porsones atempades y a mituns, ala venüda direta de produc söl lüch. Na conotaziun che pësa é le tema di tosseri che vëgn sprinzá, y sües faziuns negatives che vëgn bindebó contestades. De chësc vers m'aspetassi ch'an la vagass da tó dezijiuns plü ardides da pert di rapresentanc dl setur.

Arjunje la maiú ocupaziun y la maiú chersciüda economica ch'al é meso resta inant un di obietifs prinzipai. Ci consëis desses pa Os, sides ai lauranc co ai imprejars, por ester bugn da arjunje chisc obietifs tan important por l'economia dl post? Al depënn tröp baldi ince dales zircostanzas. Dantadöt speron che l'economia europeica, y ciamó deplü chëra nazionala, sides bunes da se remëte. Chësc ti dess atira n impuls positif al'economia locala. Personalmenter arati che le legislatur dess ciaré da arbassé le cost dl laur y sposté les cutes sön i gragn patrimoni, combinan chësta politica cun n maiú control söl'evaziun fiscala. Mo ince le comportamënt de vignun é important. Optimism y crëta tl dagní é condiziuns che vá debojëgn por le suzes, ince sce chisc ne basta nia da susc.

Sc'i conscidrun i ultimi 100 agn, á la popolaziun de Südtirol passé dër de ri tëmps y ara é dagnora stada buna da i superé. Ciodí dëssera pa ester atramënter tl dagní?

Stefan Perini, 42 agn, nasciü a Sterzing y residënt a Tluses, laurea d'economia y comerz pro l'Università da Trënt. Al á lauré a proiet pro l'Ökoinstitut y pro l'ASTAT. Dal 2000 fejel pert dl Ire dla Ciamera dl Comerz da Balsan. Dal 15 d'otober 2002 incá él direttur dl AFI-IPL y se dedichëia al'analisa dl'economia y a temesc liá al'ocupaziun te Südtirol.

Istitut de promoziun dl laur cun sënta a Balsan

L'ECONOMIA TLA VAL BADIA TL 2014

Redaziun:

Fortunato, co é pa jüda, aladò de Ostes valutaziuns personales, l'economia tla Val Badia tl 2014?

Dr. Fortunato Verginer:

L'economia á tigní, y en pert él ince sté n svilup positif. An ne pó nia ascogne ia ch'al é sté n valgügn momènc de difficulté y de preocupaziun, mo inultima á chisc momènc dé la dërta scassada por mioré le management dles azièndes locales.

Redaziun:

Te ci setur él pa gnü investí deplü? Ci seturs á pa lauré bun y cai á pa lauré manco bun?

Dr. Fortunato Verginer

Al é gnü investí demanco, mo al é gnü fat investimènc studiá bun y che dèida aumenté la cualité. Ince tl 2014 á le setur dl turism y di implanç portamunt investí le plü.

Y l'agricoltóra fej de gagn vari tla dërta direziun: mioré i produc y chirí marciá nüs che sciafia da paié le dër prisc. Dër bun él spo indò gnü lauré tl turism, ince sce la crisa, dantadöt taliana, mo ince europeica, s'á lascé sintí y les condiziuns atmosferiches n'á nia daidé. Da sofrí deperpo á albü le comerz, y chësc por gaujes desvalies: por la crisa, mo ince por mudaziuns importantes tla mentalité y ti comportamènc di consumadus. L'artejanat, che á ala fin impò ciamó tigní bun, messará dessigü ponsé ti proscimi agn a na gran reorganizaziun struturala.

Redaziun:

Generalmènter él sté de bunes poscibilités de laur por düc.

La concorènz, dantadöt tl artejanat y tl comerz, se fej sintí y strènj les spanes de davagn. Ci trend odèise pa da chësc punt de odüda por la Val Badia?

Dr. Fortunato Verginer

I un ejèmpli de artejans che pó se lascé odèi lunc sura la valada fora, azièndes che á capí che le prisc é ma òna na variabla tles valutaziuns dl tliènt. Azièndes che s'á spezialisé da realisé produc de valor alt. Y dl valor podessun baié dí.

Por chësc tru él ince tres deplü azièndes locales dl comerz che va: an á imparé da ti dé importanza al sorvisc y al fat che le tliènt n'ó nia ma cumpré, por ejèmpl n per de cialzá da jí coi schi, mo ch'al ó val' deplü y paia ion le prisc iüst por deplü cosses adöm .... sce le raport valor/prisc stimenèia.

Al é sigü che l'artejan y le boteghier de nosta valada ne pó nia chirí la competitivité ma tl prisc: les dimensciuns, gonot piceres, ne conzed nia da jí por chësc tru.

Redaziun:

Inovaziun, creativité y flessibilitè: É chisc ince tla Val Badia i punç de forza por mioré la situaziun y afrunté les sfides tl dagní?

Dr. Fortunato Verginer

Les imprejes dla Val Badia n'á nia ma n gran potenzial, ares á ince dër na gran abilité de reaziun y, ci che é plü important, na gran faculté de vijiiun. Tres deplü imprejes se deura y se lascia daidé da profesionisc por porté inant proiec de reorganizaziun y de inovaziun, cun le travert de crësce tl'abilité manajariala, tla cualité dl sorvisc, tl marketing y ala fin tla competitivité. Inovaziun y creativité é faturs che vá debojègn. Investimènc tla formaziun y tl'organizaziun é ci che ti dá vita ales imprejes y ales azièndes. Olach'al é sigü ciamó tröp da fá, chël é la colauraziun: danter azièndes, danter seturs d'ativité, danter privac y ènc publics. Chiló vègnel tres ciamó injomé ia tröpes ocajiuns, massa tröpes.

Dr. Fortunato Verginer

Redaziun:

Le turism é dër important por nosta economia: Do Osta minunga, ál çiamó la poscibilitè da crësce tl dagní o mësso çiaré da consolidé le volum arjunt? Sará pa i operadus turistics bugn da renové sü eserzizi por mioré inant l'oferta?

Dr. Fortunato Verginer

Le turism é le setur che tira pordèrt l'economia te nostes valades: porchèl röia les azièndes dl tursim y les organizaziuns, sciöche les associazziuns turistics, i consorc turistics, les associazziuns de categoria, tres indò sot les rodes dla critica, na critica nia tres costrutiva. Al é imprescionant da osservé tran tröp ch'al vègn fat y tan tröp ch'al vègn fat tla direziun iüsta. Y chësc te n momènt olache, ci che vègn programé incò, pó bel ester sorpassé denanch'al vègnes realisé.

Les poscibilités de crësce é tres ciamó fora de mosöra granes: ince sce la chersciüda ne mësso nia ma se verifiché tl "ingrandí". Le tru da jí é dessigü chël de crësce dantadöt tla cualité y ma te valgügn püç caji tla cuantité. Nüsc eserzizi é zènzater

bugn da se renové, y ai n'é nia ma bugn, mo ai á ince n gran spirit de iniziativa imprenditoriala, y nia por ultimo n coraje y n ardimènt sann ... y i arati ch'al sides le dër momènt da fá investimènc: fic basc, economia che péia indò sòpert, potenzial local alt. I investimènc é le motor de vigni ativité. Dificoltés podarà sozede ti

püç caji olach'al ne vègn nia programé bun le passaje da na generaziun al'atra o olach'al ti vègn dé massa tert crèta ai joggn. Mo inultima unse cotan de bunes rajuns da ponsé positivamènter.

Redaziun:

Fortunato, bel dilan.

Dr. Fortunato Verginer eserzitèia la profesciun de comercialist y de revisur tla Val Badia y a Bornech. Al fej da plü de 25 agn pert dl Stüde Verginer SEVE che festejèia en chësc ann 40 agn de ativité. Al momènt él ince Presidènt dl Consèi de Control y dl Organism de Verda dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

Le lift nü Pralongiá - Punta Trieste

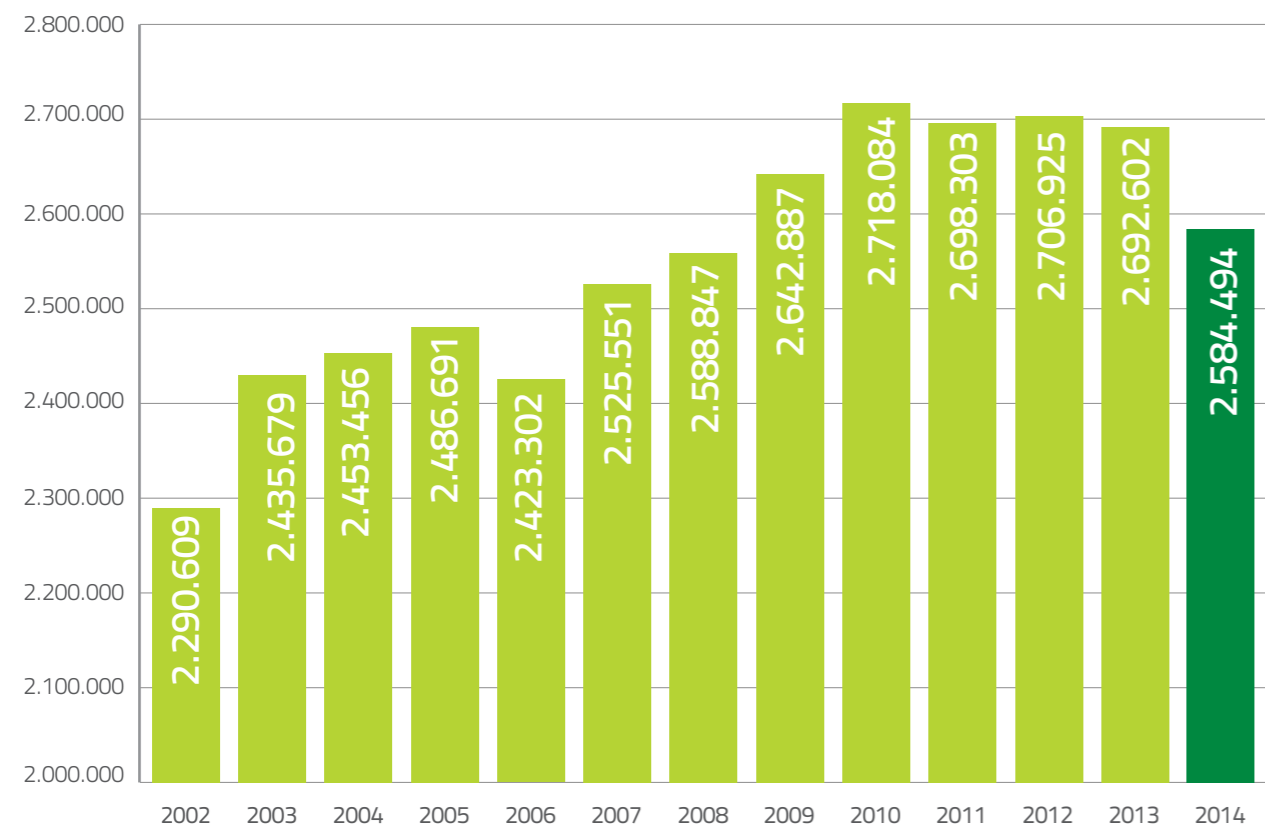

La lift nü Borest che colieia Corvara y Calfosch

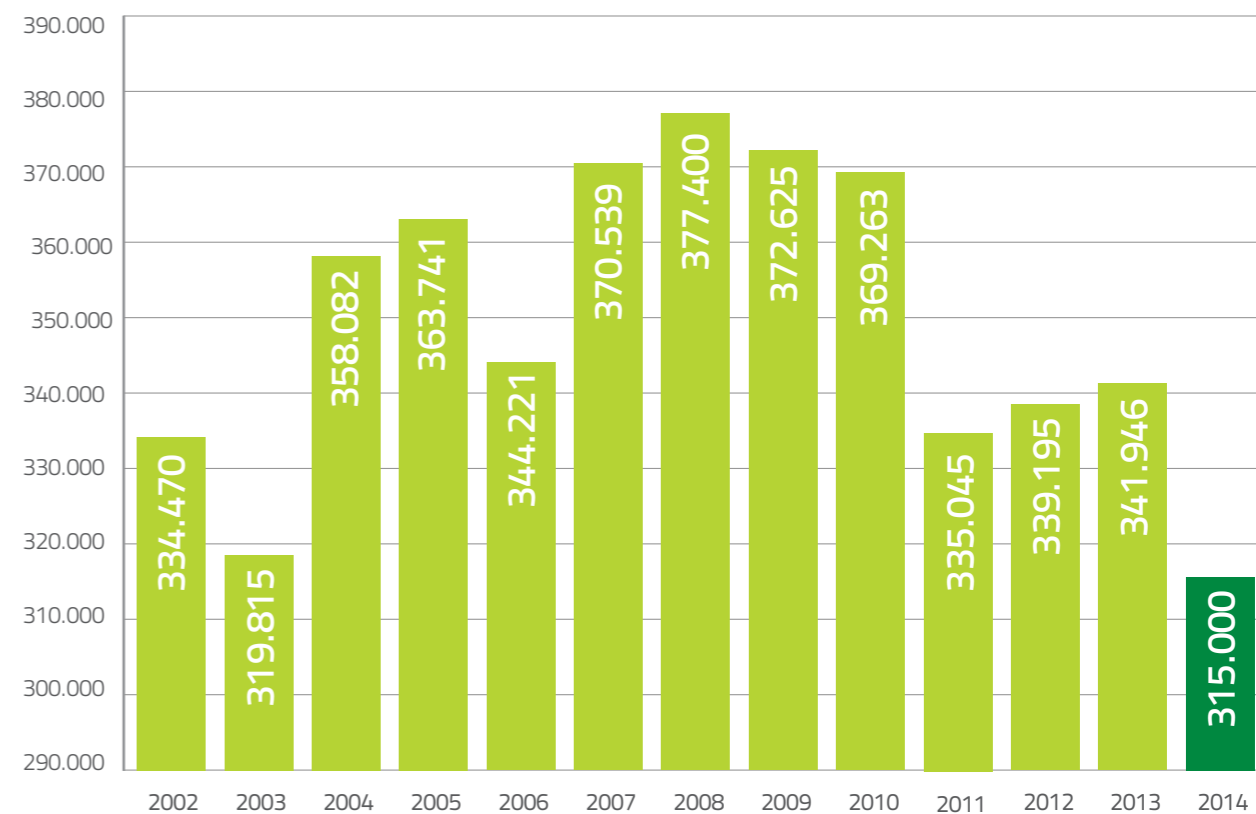

Piz Boè Alpine Lounge

PRESENZES TURISTICHE TLA VAL BADIA

PRESENZES TURISTICHE TE FODOM

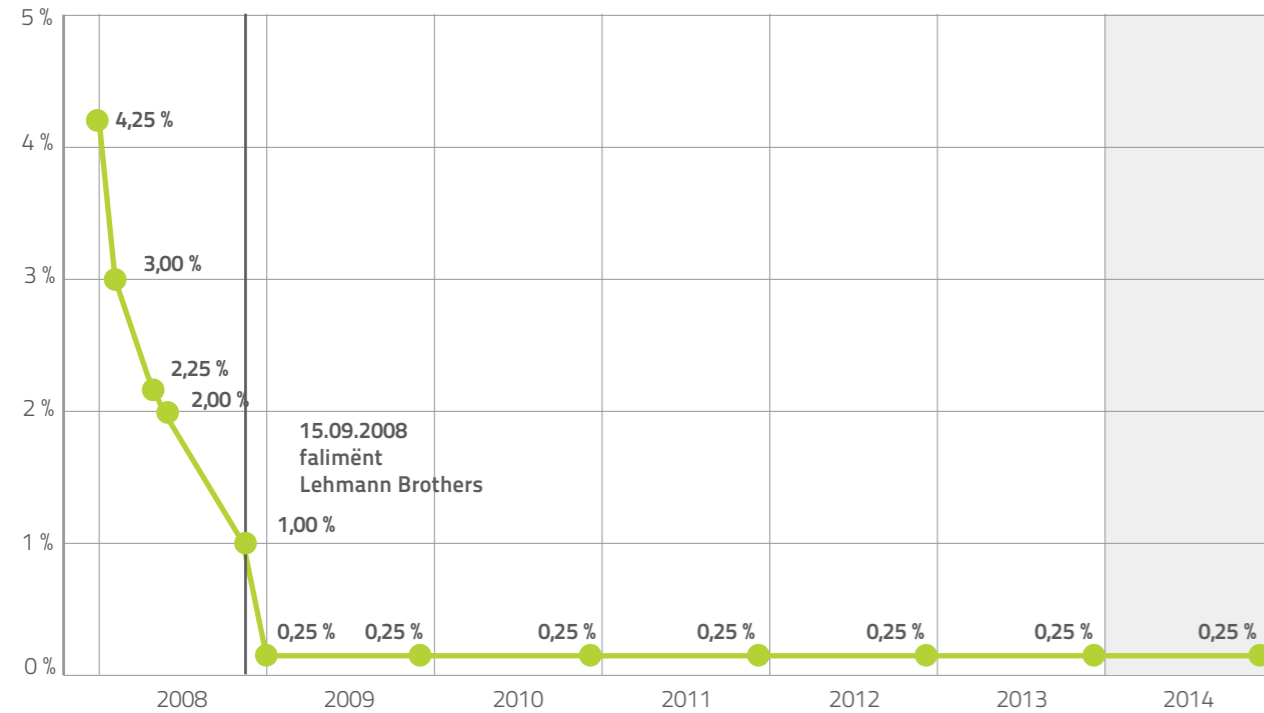

GRAFICS CUN INDICADUSC DESVALIS

SVILUP DI FIĆ: FED Y DOLLAR

Svilup dl fit de referimënt dl Federal Reserve System (da dezèmber 2007 inant - en %)

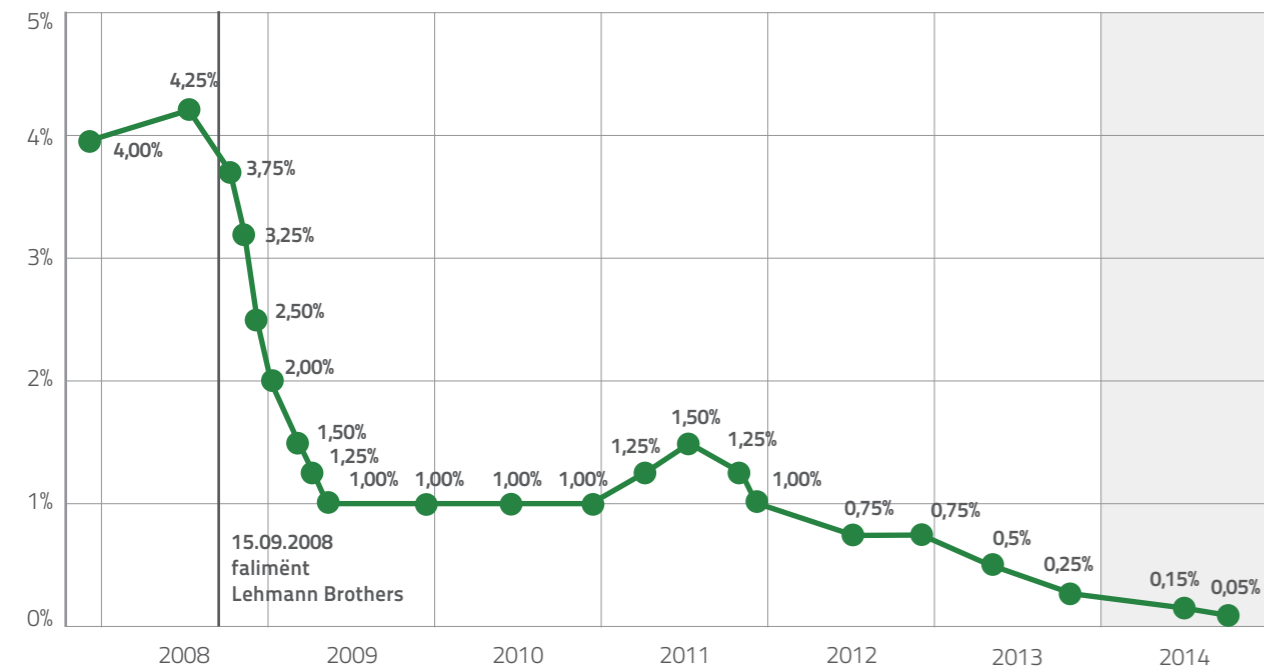
Fontana: FED, Federal Reserve System - da dezèmber 2008 inant tla spana danter 0,00 y 0,25 %

SVILUP DI FIĆ: EZB Y EURO

Svilup dl fit de referimënt dla Banca Zentrala Europeica (dezèmber 2007 ċina aurì 2015 - en %)

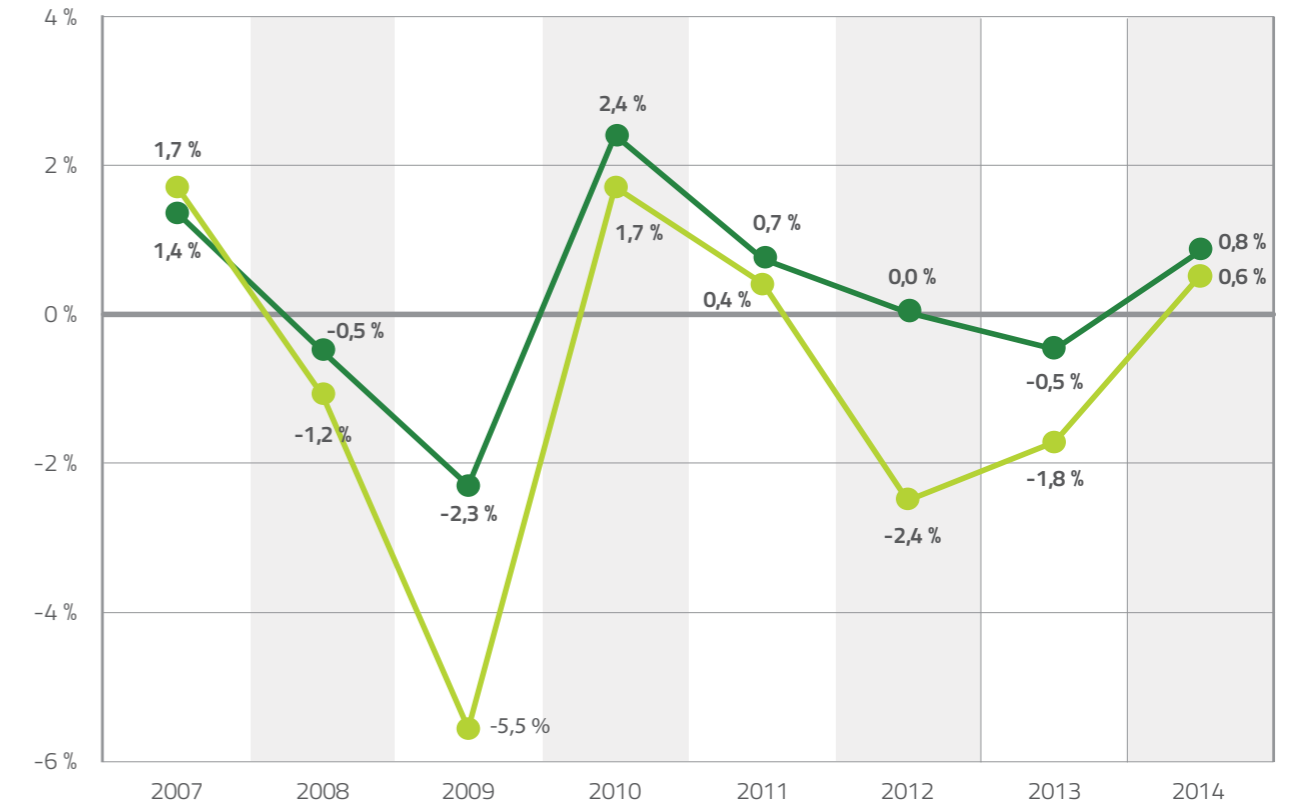
Fontana: Banca Zentrala Europeica

SVILUP DL'ECONOMIA TE SÜDTIROL Y TLA TALIA

Valur real de svilup dl'economia (Focus de 7 agn - en %)

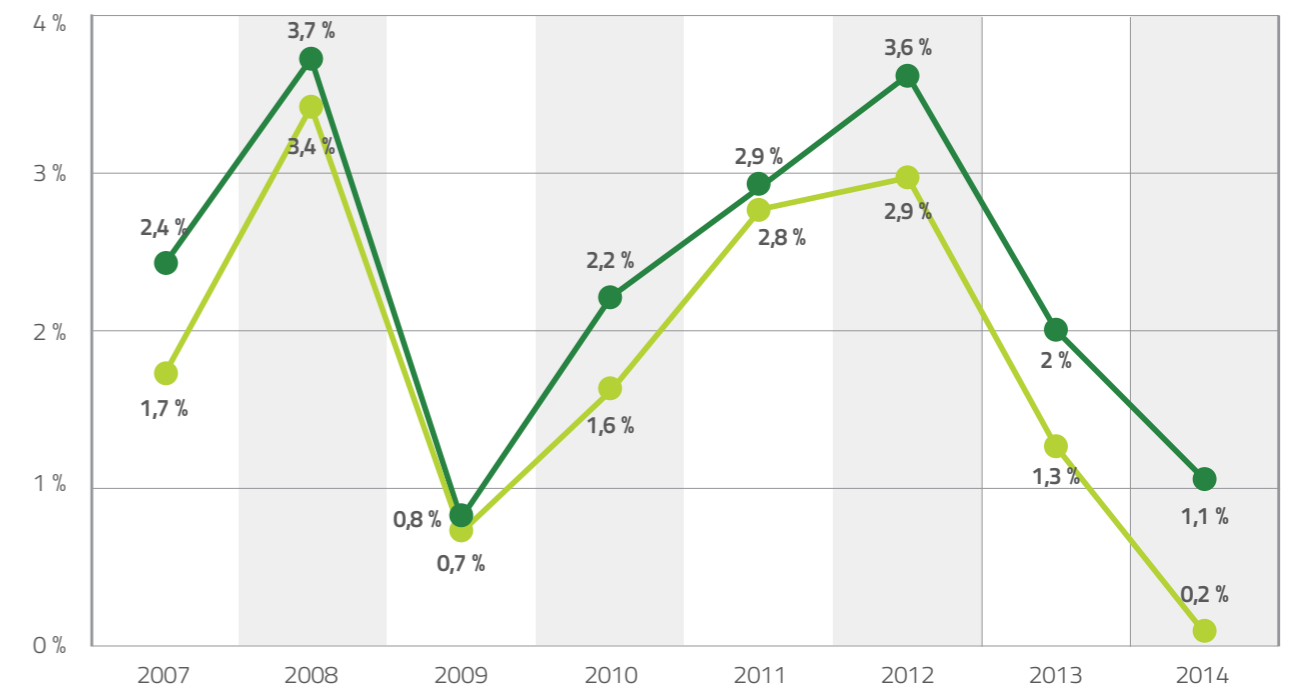
Fontanes: Istat, Istitut de inrescida economica dla Ćiamena dl comerz BZ y Eurostat (limité a prognoses 2014)

SVILUP DL'INFLAZIUN TE SÜDTIROL Y TLA TALIA

Svilup anual mesan dla mudaziun dl indesc di prisc por i consumadus

Fontanes: Istat, Istitut de inrescida economica dla Ćiamena dl comerz BZ y Eurostat (limité a prognoses 2014)

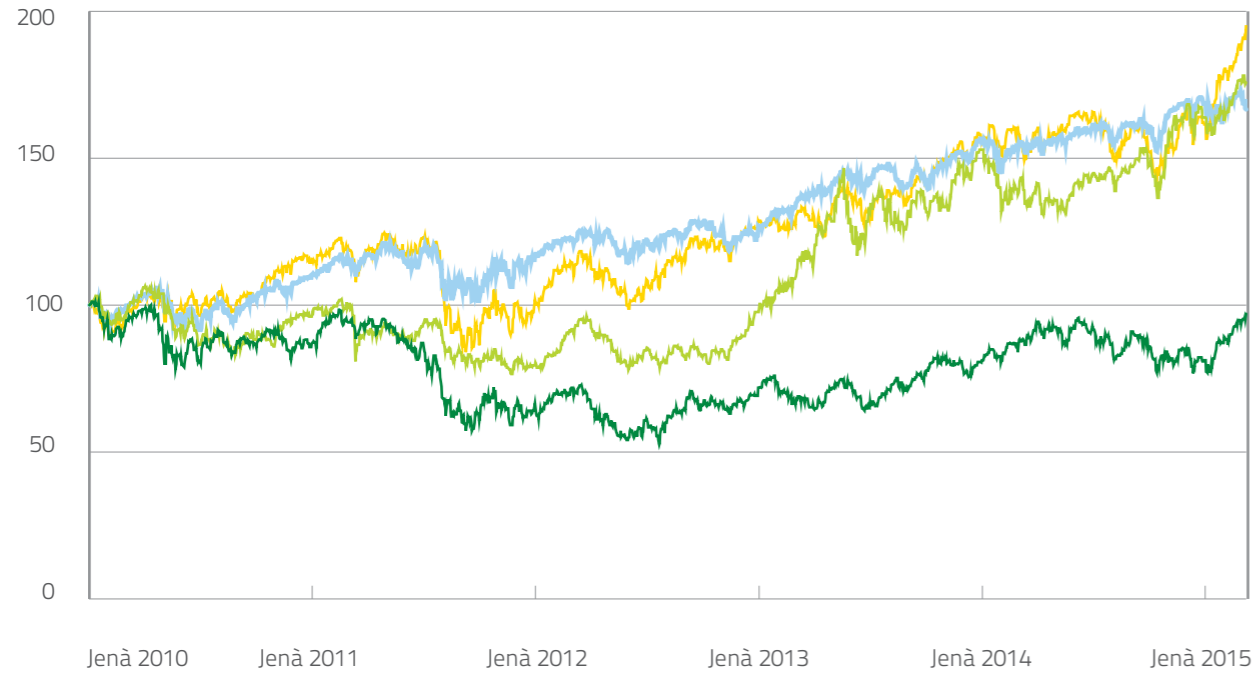
INDESC DLES BÖRSES

Index, 1.1.2010 = 100

Fontana: finanzen.net; Elaboraziun: WIFO

DAX Nikkei Dow Jones FTSE Mib

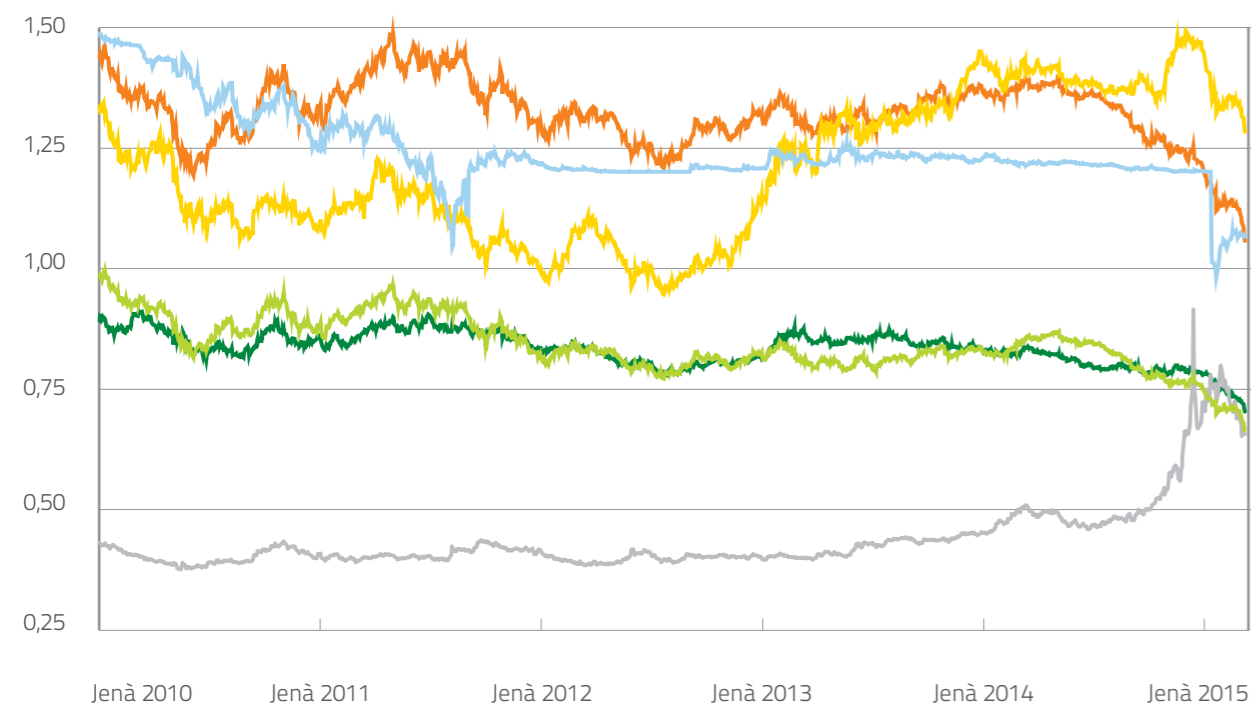
WIFO Institut für Wirtschaftsforschung

SVILUP DI CURSC DLES MAIUS VALÜTES

Fontana: EZB; Elaboraziun: WIFO

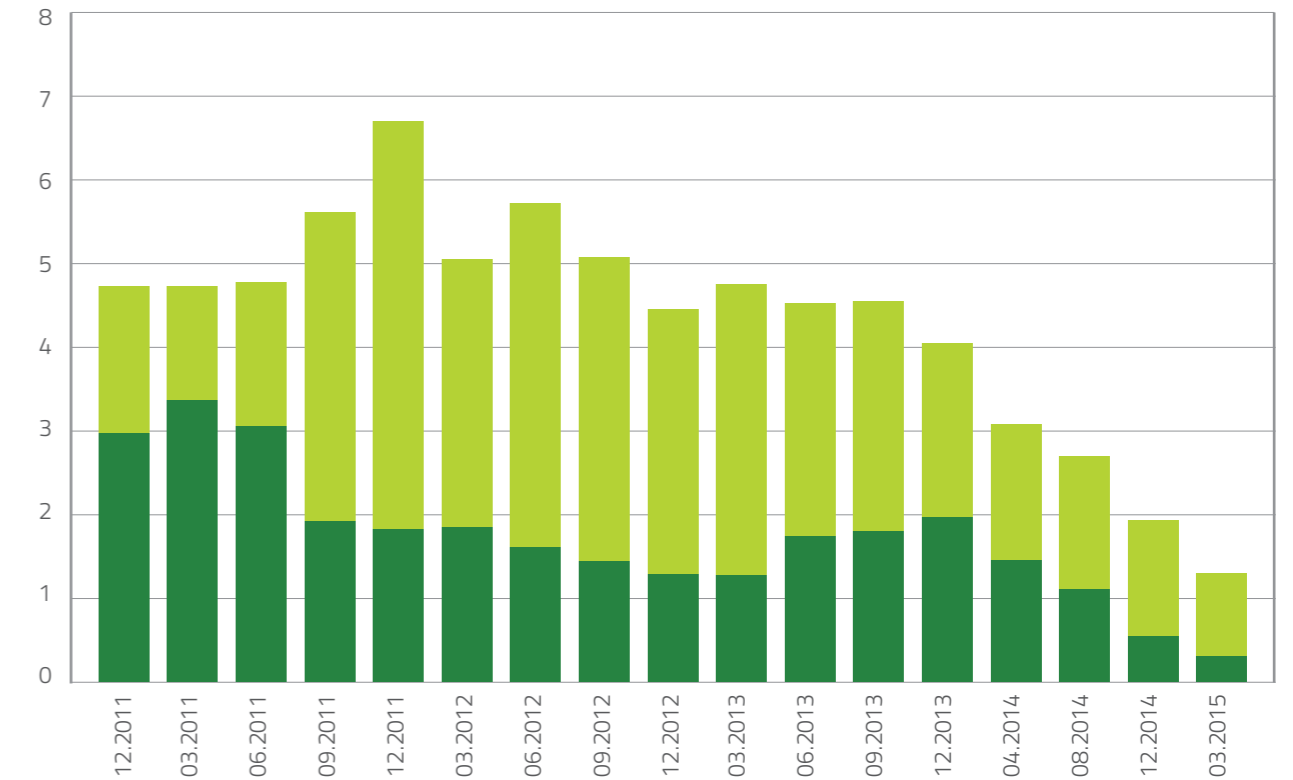
USD CHF 100 JPY GBP 10 CNY 100 RUB Valütes in relaziun a 1 euro

DIFERENZIAL (SPREAD) DE RENDIMËNT

(danter Bund tudesch y BTP talian a 10 agn)

desfarènzia danter BTP talian y Bund tudesch Bund tudesch

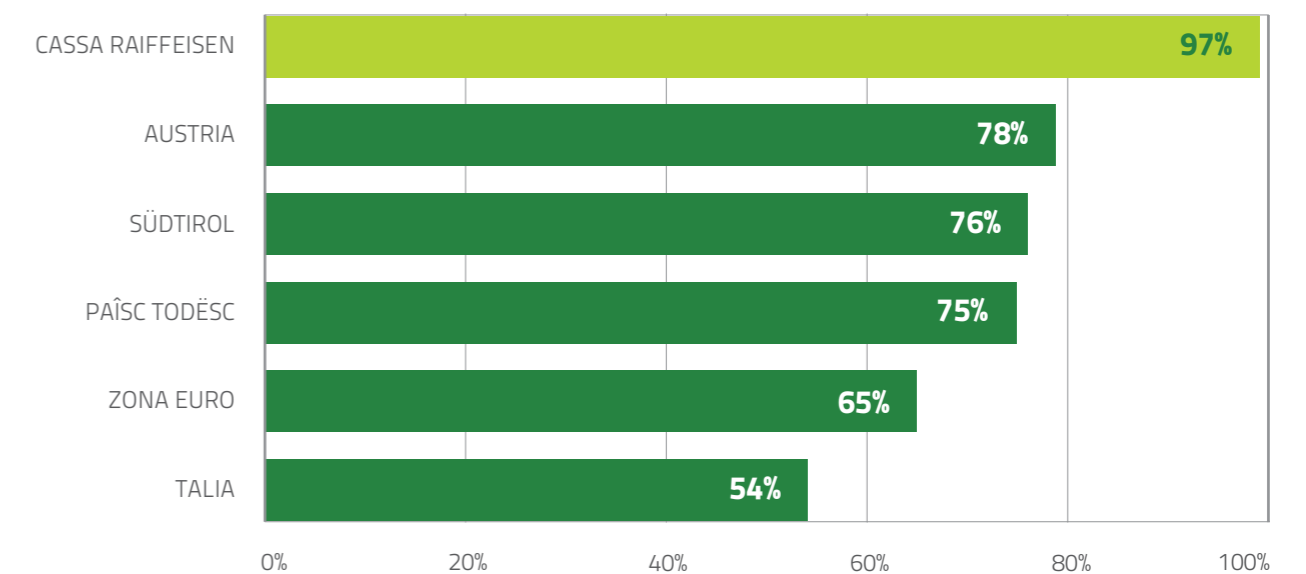
DITES PICERES Y MESANES CHE Á CIAFÉ L'IMPRËST DAMANÉ DEPLËGN

Porcentuala sòn le total dles dites piceres y mesanes che á ciafé l'imprèst bancar deplègn

Perioda de referimènt: aurì – setèmber 2014

Fontanes: BCE, IRE, Cassa Raiffeisen Val Badia

IRE Istituto di ricerca economica

125 AGN RAIFFEISEN TLA VAL BADIA

FESTA DE IUBILEUM Y INAUDAZIUN DLA SËNTA RENOVADA Y INGRANDIDA

IUBILEUM DE 125 AGN DLA CASSA RAIFFEISEN TLA VAL BADIA Y TE SÜDTIROL. CHËSTA È INCE STADA LA DËRTA OCAJIUN POR INAUDÉ Y BENEDÍ LA SËNTA NÖIA DA CORVARA, DORTORADA Y AMPLIADA. ŠËGN ÈRA PLÜ DA STÉ SAURÍ Y RESPOGN ALES GHIRANZES DI TLIËNC Y DI COLAURADUS.

Raiffeisen é n martl - n inom che acompagnëia la Val Badia da 125 agn incá. Y chësta è stada la gauja particulara por fâ gran festa ai 27 d'aurí 2014 a Corvara. Por l'ocajiu él ince rovè adalcher i esponënc plü alc dla Federaziun dles Casses Raiffeisen de Südtirol, tla porsona dl presidënt Heiner Nicolussi-Leck y dl direttur Paul Gasser. Nicolussi-Leck á recordé te so discurs d'ocajiu che 125 agn Raiffeisen tla Val Badia é ince 125 agn de Raiffeisen te Südtirol. Chësc deache **la pröma cassa dla provinzia è nasciüda propi te nosta valada, tl 1889 a Rina. L'iniziativa è gnüda dal curat siur Ojöp Dasser da Peraforada, che à albü chësta gran vijiu, animé**

dantadöt dai debojëgns y dala stënta dla jënt. Le motto è "un por düc y düc por un", á recordé le presidënt da incö Alfons Pezzei. Che chësta pröma vijiu foss stada d'ejëmpl por n svilup sön döt le teritore, ne s'á poester gnanca siur Ojöp imaginé. L'obietif è chël da arjunje n progres sozial y economich, porté inant da mans che se tēgn y se dëida, do le spirit y l'idea de cooperaziun y auto-aiüt, portada inant da Friedrich Wilhelm Raiffeisen. La cassa da Rina è daverta te colonia ma la domënia do mëssa, y ara é stada impé por 54 agn alalungia a sorvisc dla jënt da paur. Pian ia da Rina ti é jüs do n gröm d'atri païsc. **Insciö nasciöl bele l'ann do na cassa a Antermëia, tl 1891 a La Pli de Mareo, a La Val y a Badia. Tl 1893 gnöl metü sö la Cassa Raiffeisen Ladinia, cun sënta a Calfosch. Inant jöra tl 1903 cun la Cassa a Lungiarü y tl 1922 a San Martin.** Pezzei á cunté sciöche i paur s'imprestâ i scioldi dales casses da cumpré armënc o dortoré frabiches, ma dainré por fá sö val' de nü. La cassa instëssa imprestâ ince

fora massaries y mascinns. Por sü mëmbri cumprâra ite cinamai roba da vignidé, sciöche zücher, rijji, café y jafa. Nia dagnora n'é i tēmps stá saurisc. Por gauja dla vera, dla opziun, dl fascism y dla crisa economica á val' casses passé de ri momënc y é ince gnüdes licuidades. Insciö chères da Rina, La Pli, Lungiarü y Antermëia. Söpert éra spo jüda cun le gran svilup dl turism, y insciö ince les esigēnzes da se renforzé. **Tl ann 1972 garatâl porchël la pröma gran fujiun danter les casses Ladinia, Badia, La Val y San Martin. Sciöche presidënt èl gnü metü Alfons Pezzei, che á chësta inciaria ciamó incö. La Cassa Raiffeisen Val Badia á incö portines te 8 païsc dla valada y öna it'a Fodom: tl 1976 gnöl pormez Al Plan, tl 1991 Reba, tl 1992 La Ila y tl 1993 Pidrö.** Por odëi la gran sbürta che ince la Raiffeisen ti á dé al svilup dla vita soziala y economica dla valada, unse ma bria da ciaré da finestra fora, á dit Pezzei.

LA SËNTA DA CORVARA

La sënta prinzipala dla Cassa Raiffeisen Val Badia é incö a Corvara, olach'al é tl 1973 gnü daurí na portina tla ciasa Edith, y na secunda da ingiamié tla ciasa Juve. Chësta é gnüda cumprada tl 1977, trata jö y fata sö danü. I ultimi gran laurs án fat l'ann passé, cun l'ampliamënt y amodernamënt general. La pert zentrala dl frabicat á ciafé na alzada lapró, le frabicat é gnü isolé y ressané energeticamënter. An á baraté fora portes y finestres, fat danü l'implant termosanitar y adaté implant eletrich, implant d'alarm, la rëi de computer y i implanc tecnics. I ofizi é gnüs arjignâ ite danü y pîta šëgn dantadöt n ambiënt da sté saurí, sciöche ince na majera discreziun y profesionalité. **Tla sënta da Corvara nöia ciafa lerch düc i ofizi che alda pro l'organizaziun dla banca, sciöche ince la direziun, la presidënza y le salf por le consëi d'aministrazion.** Tla zeremonia de benedisciun, acompagnada musicalmënter dal grup Herum da Corvara, á le ploan de païsc siur Andreas Perathoner perié do la proteziun de Dî sön le frabicat, sön la jënt che laora laite y che jará

dé por dé ite y fora. Dedô éson passâ al tai simbolich dla vëta. La tröpa jënt che s'á abiné sö dan la sënta nöia, á spo podü varié da üsc ite, y se fá instëssa n cheder di bi laurs che i aministradus dla Raiffeisen á fistidié da porté a bun fin. Le dé de festa y de iubileum é jü a piz tla hala dl tennis da Corvara, olache la Raiffeisen Val Badia á invié i mëmbri y sü familiars a marëna. En colauraziun cun la uniu dles patrones, firmes da chiló y na impreja de catering él gnü tenü sö spēises da dalunc y daimpró. La Böhmische da La Ila y le

grup "Pamstiddn Kings" á da süa pert fistidié por aurela cörta musicala. Che la Cassa Raiffeisen pois jí inant por so tru che dóra bele da 125 agn, tres tl spirit de Friedrich Wilhelm Raiffeisen ch'al á porté ite cun de gran vijiu, y che é incö ala basa de cooperatives a nivel internaziun. Le spirit dl se daidé fora un cun l'ater y de porté pro deboriada al bëgnsté de nostes comunités.

Fontana: La Usc di Ladins
Pablo Palfrader

125 AGN RAIFFEISEN A LIVEL PROVINCIAL

TRASFORMÉ LA CRISA TE NA OPORTUNITÉ

Al ó ester umilté, colauraziun y efiziënza: sòn chësc rodâ la discusciun dla mësa torona gnüda tignida ai 24 d'otober 2014 a Balsan tla Federaziun dles Cooperatives Raiffeisen, che â por tema „le monn cooperatif talian”. Te chësta ocasiun ofiziala ân recordé le suzes di 125 agn dl model de cooperaziun Raiffeisen . I reportun chilò l'intervënt dl presidënt Alfons Pezzei che â porté dant en cört la storia y le svilup dla pröma Cassa Raiffeisen te Südtirol, nasciüda dan 125 agn a Rina.

„I ORUN RESTÉ PICI. I UN TUT LA DEZIJIUN DE NE S'INGRANDÍ NIA, POR TI RESTÉ DLUNGIA A NOSTA JËNT” Á DIT ALFONS PEZZEI, PRESIDËNT DLA CASSA RAIFFEISEN VAL BADIA.

Verena Gruber:

La pröma Cassa Raiffeisen de Südtirol é gnüda istituüda l'ann 1889 a Rina. Cai é pa, do Osta minunga, i momënc plü importanç te chisc 125 agn de vita?

Alfons Pezzei: Le pröm da tó sò le pinsier de Friedrich Wilhelm Raiffeisen é sté le curat da Rina, siur Ujöp Dasser, da olache la Cassa Raiffeisen s'á deslarié fora sura döt Südtirol. TI 1989 unse festejé i 100 agn de vita a Al Plan de Mareo y en chësc ann unse festejé i 125 agn a Corvara, tolon ite tla festa dōta la valada.

Mo i stun pro la storia dla banca. L'ann 1965, canche iö á metü man da lauré, él cater casses: la Ladinia da Calfosch, la Rurala de Badia, la Rurala da San Martin y la Rurala da La Val. Bëgn defata ân metü man da ponsé da mëte adöm chestes casses, y chësc é sté le dër vare che â mantigní le sistem Raiffeisen tla Val Badia. Al é de

pices casses, che stentâ da survivere, y ôna é cinamai a chères da messéi stlùje, deach'al é la mëndra de döt Südtirol. Canche les casses é gnüdes metüdes adöm, él gnü stabilí la sènta a Corvara olach'an á daurí ince na portina. Al alda da gní sottrissé che nosta vijjiun ne s'accontentâ nia ma cun la fujiun dles casses, che jô debojègn por mantigní le model Raiffeisen, mo che ara orò deslarié fora nosta ativité a düc i comuns dla valada, rovan ince a Fodom olach'al é na cassa Raiffeisen vedla.

Mo spo, ince sc'i ên bele tla provinzia de Belun, unse tut la dezijiun da ne s'ingrandí nia demassa, mo da resté tla valada y da se dedicé ai debojègns de nosta jënt.

Chësc impègn á condüt a daurí d'atres cater filiales. Insciö sunse presenc te düc i cinch comuns dla Val Badia, y te valgügn cinamai cun döes filiales.

Verena Gruber:

Él val' avenimënt ch'i éis dër imënt?

Alfons Pezzei:

Pro döt ci che é sozedü, me recordi dantadöt les reuniuns olach'i messâ baié sò i sozi de vigni cassa por la fujiun.

Tla valada ânse döes realtés: la valada bassa concentrada sòn le monn da paur y la valada alta concentrada sòn le turism. Cun chësta operaziun sunse sta bugn da condüje adöm les döes realtés.

Y spo me vëgnel imënt n fat banal, che me sà bel da recordé, mo che spliga la situaziun da laota.

L'ann 1965 éi l'impiegat su dla cassa Ladinia Calfosch. Canch'al metö man l'invern, él düc tla valada che â debojègn de scioldi por scomencé la

Le Presidënt Raj. Alfons Pezzei

sajun. Insciö sozedôra ch'i ân pücia licuidité o cinamai degügn scioldi te cassa. Porchël controlâi dadoman denanche jí a lauré, sc'i â scioldi y monèda assâ te tacuin, deach' sc'al rovâ n tliënt te portina a orèi tó fora scioldi, n'oröi nia riscé da fa burta figöra...

Verena Gruber:

Ciaran inant, cares é pa Ostes audanzes por „Osta” Cassa Raiffeisen y por dötes les atres?

Alfons Pezzei:

Ciaran tl dagní, m'aodi de podèi jí inant sciöch'i sun jüs cina sègn, dagnora cun i pîsc ia por tera y zënza orèi diventé massa gragn. Confrontan cun i tèmps de Friedrich Wilhelm Raiffeisen, olach'al é la meseria y i fic por s'impresté scioldi é massa alc, unse incö aziëndes che manacia da jì ala nia, families che stënta da jí inant. Porchël messunse daidé ch'ara vais indô miú y la jënt ciales indô crëta.

I sun stersc propi deach'i sun picí y dlungia la jënt, dantadöt te ri tèmps, sciöche dan 125 agn y insciö ince incö.

Da man ciampa: Paul Gasser, diretor general dla Federaziun Raiffeisen de Südtirol; Alessandro Azzi, presidënt dla Federacasse; Diego Schelfi, presidënt dla Federaziun Cooperatives Trentines; Andreas Pangl, secreter general dla Federaziun dles Raiffeisen dl Austria; Alfons Pezzei, presidënt dla Cassa Raiffeisen Val Badia; vëscö Ivo Muser, Maurizio Gardini, presidënt dles Confcooperative; Alexander Büchel, Federaziun Raiffeisen dl Bayern; Konrad Palla, diretor in ponsiun dla Federaziun Raiffeisen de Südtirol; Arnulf Perkounigg, diretor dla Federaziun Raiffeisen de Tirol; Heiner Nicolussi-Leck, presidënt dla Federaziun Raiffeisen de Südtirol

JITA DI SOZI

JITA DI SOZI DLA CASSA RAIFFEISEN VAL BADIA

Ince tl'indunada generala di sozi dla Cassa Raiffeisen Val Badia dl ann passé, gnüda tignida a Corvara ai 27 d'auri 2014, él gnü metü a jì na roda dla fortuna por chirì fora i sozi che podò tò pert ala jita anuala. I sozi fortunâ y sü acompagnadus á podü tò pert ai 27.09.2014 al iade che á condüt le grup a Desproch a vijitè la „Bergisel Schanze“ y dedò a vijitè la „Festung de Kufstein“.

Le bel grup de 50 porsones, acumpagné dal presidènt dla Cassa Raiffeisen Alfons Pezzei y dal diretur dr. Obwegs Hubert, á podü se gode n bel iade. Le bel tèmp, la compagnia ligherzina, la buna löna, les çianties plajores y le bun mangé, combiné döt cun n program interessan,t á porté pro a na jita dèr garatada. **La pröma tapa dl iade é gnüda fata a Desproch cun la vijita dla "Bergisel Schanze".** La strotöra imposanta dla "Schanze" 43,5 metri alta y designada

dal'architeta famoja Zaha Hadid á dèr plajü. L'architeta Zaha Hadid á ince dessigné le museum de Reinhold Messner sön Plan de Coronas .

La "Schanze", che é gnüda fata sö danü l'ann 2001/02, á costé passa 14 miliuns de Euro y é diventada le simbol dla cité da Desproch. Sö insom él n bel restaurant cun na gran odüda panoramica lunc y lerch. Chiló á i partezipanc dla jita ciafé n bun gosté. Informaziuns plü menüdes sura le Bergisel ciafon sot a: www.bergisel.info.

Dedò é le bus pié ia cuntra Kufstein, olach'an é jüs a ti ciaré al ciastel „Festung Kufstein“, na fortèza sura la cité de Kufstein. Chèsta fortèza vègn bele nominada tl 1205 y é stada de proprietè dl düca Ludwig y dl vèscio da Regensburg. Tl 1814 éra indò rovada sot a Tiroly al dedaincò é chèsch ciastel de proprietè dl Comun da Kufstein.

Dèr conesciüda é laite la „Heldenorgel“ da 4.948 pipes che recorda cun so sonn vigni dé dales 12:00 i soldas tomà tla pröma y tla secunda vera. Tl restaurant dla fortèza vègnel tenü sön mèsa y mangé sciöche ti tèmps di ciavaliers. Insciö à ince le grup dla Cassa Raiffeisen Val Badia ciafé na marèna da ciavaliers sciöch'al gnò mangé y boiü zacan ti ciastì. Sc'an ne se tignì nia ales regoles ti gnòl lié les mans al maleduché che ne podò nia plü mangé inant. Na bela spazirada danter les ciases y i monumènc dla cité vedla da Kufstein á stlüt jö la sojornanza dl grup badiot a Kufstein. Deplü informaziuns sura la fortèza da Kufstein pón ciafé sot a www.festung.kufstein.at. Por stlütje jö le iade y denanche se saludé é le grup ciamò stort pro a Neustift a cèna.

Marèna da ciavaliers por i sozi tl Ciastel "Festung Kufstein"

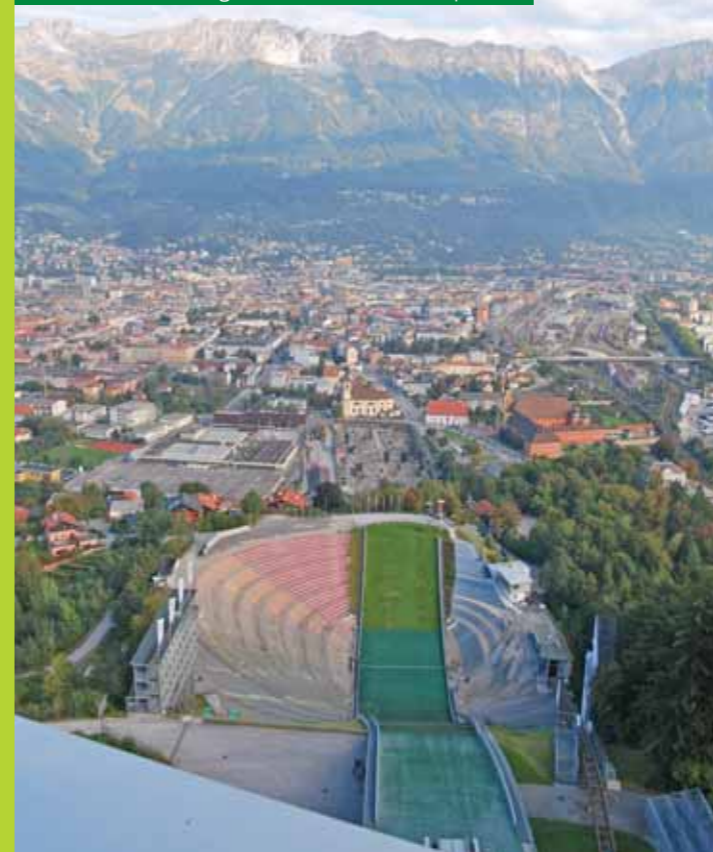
Foto de grup di sozi dan la porta dl Ciastel "Festung Kufstein"

Panorama dal Bergisel sön la cité da Desproch

L'architètoira imposanta dla „Schanze“ dessignada da Zaha Hadid

LA CASSA RAIFFEISEN CUMPÈDA SÈGN PASSA 2000 SOZI

Tles sères de formaziun y de informaziun che la Cassa Raiffeisen Val Badia à tigni por i sozi nüs a La lla ai 26 y a San Martin ai 27 de novèmber 2014, ti èl gnü surandé dala Cassa ai sozi nüs, gnüs tuc sö tl 2014, i documènc de comembranza.

Le presidènt dla Cassa Raiffeisen Alfons Pezzei á te chësta gaujiun portè dant y splighè i prinzijs d'inspiraziun dla Cassa Raiffeisen che se konzentrèia sön la cooperaziun y la reziprozitè che le fondadù Friedrich Wilhelm Raiffeisen à orü mète sciöche pilastrì dl movimènt cooperativ.

Tla pert storica éson jüs ite sön la pröma Cassa Raiffeisen de Südtirol metüda sö tla Val Badia da siur Ujöp Dasser da Peraforada a Rina tl 1889. Da chiló èl spó pié ia l'istituziun dles atres Casses Raiffeisen ti paisc dla Val Badia. Insciö á la Cassa Raiffeisen Val

Badia podü festejé tl 2014 i "125 agn". Sègn, che le svilup d'èconomia ne crësc nia plü tan dassènn, è i prinzijs dla cooperaziun plü co mai atuai. Chësc nen motivèia ince tröc da lauré y da se lascé scrí ite sciöche sozi tla Cassa Raiffeisen.

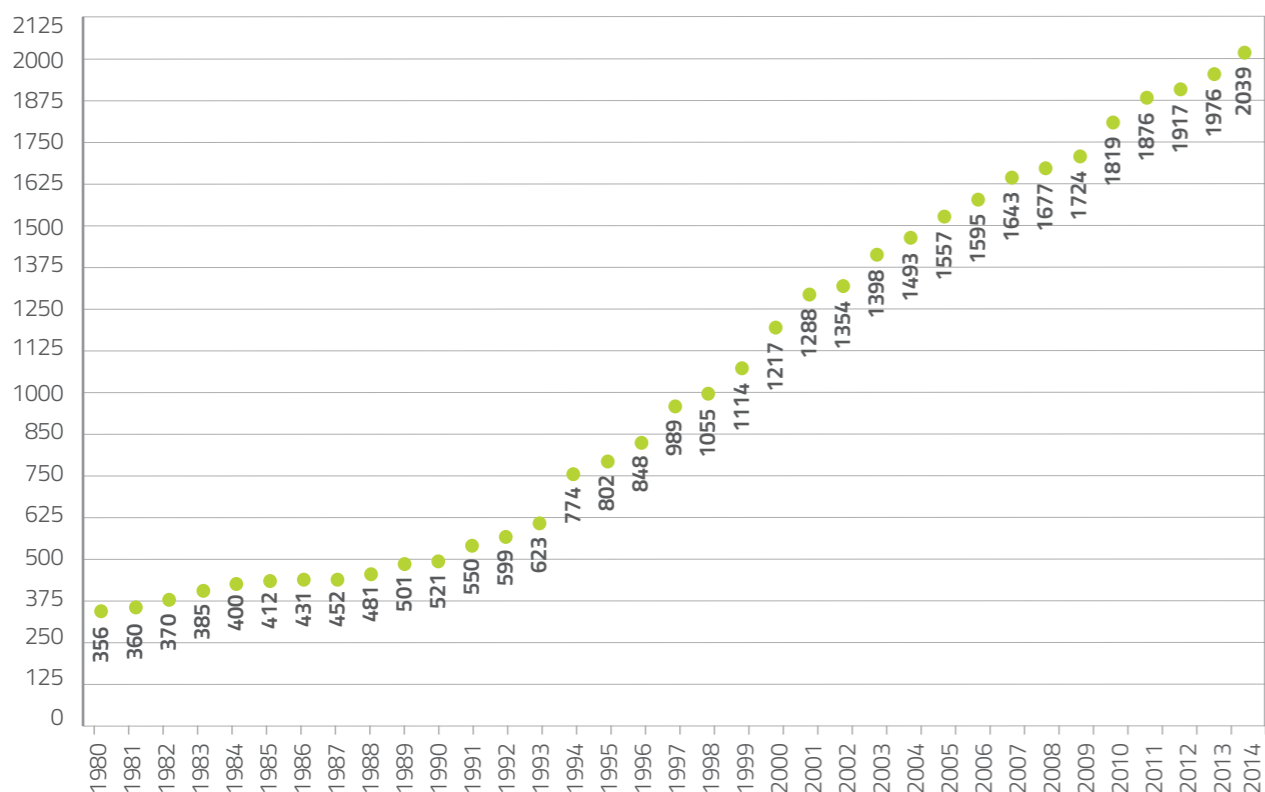
La Cassa Raiffeisen Val Badia é na banca che á la sènta te nosta valada, che tol les dezijiuns söl post, investèsc söl post y dá sorvisc de consulènza y assistènza cualificada a sozi y tliènc por n bun svilup sann d'èconomia locala dles valades Badia y Fodom. Chësc é gnü sottrissé dal direttur dla Cassa Raiffeisen dr. Hubert Obwegs tla relaziun ai sozi nüs.

Do les relaziuns á i sozi nüs podü pié do le documènt de comembranza, surandé dal presidènt y dala direziun dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

En momènt particular é sté la surandada dl documènt de comembranza adöm cun n bel smaz de ciüfs ala sozia Annelis Clara da Calfosch che é gnüda tuta sö sciöche 2000ejima sozia dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

Al n'é sté tröc danter jones y jogn che é diventá sozi ti ultimi agn. N sègn che la forma de cooperaziun dla Cassa Raiffeisen Val Badia ti plej a nosta popolaziun. La forma de cooperaziun é moderna y dá segurèza por le dagní te n bun raport personal danter tliènt y banca, che dá sostègn y se consolidèia tl tèm. Al cunta la persona y nia le capital – sot a chësc aspet á ince vigni mèmber la medema forza tles dezijiuns de autogestiun, che vègn tutes tles indunades generales dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

NUMER DE SOZI DAL 1980 - 2014

2014: gnüs laprò Jüs demez 87
24

2013: gnüs laprò Jüs demez 69
10

Premies de stüde 2015

La domanda é da dé jö tla Cassa Raiffeisen cina ai 30/09/2015.

Informaziuns plü menüdes pón ciafé pro vigni portina o scron ala email segreteria.valbadia@raiffeisen.it

Raiffeisen

Cassa Raiffeisen Val Badia
www.valbadiaonline.it

PREMIES DE STÜDE TL 2014 Y 2015

REGOLAMËNT POR L'ASSEGNAZIUN DE PREMIES DE STÜDE RESSERVAVES AI SOZI, SCIÖCHE PORSONES FISICHES, Y AI FIS Y FIES DE SOZI.

Por sotriissé l'importanza dl stüde, dla cualificaziun y formaziun scolastica y academica á la Cassa Raiffeisen Val Badia bele l'ann passé scrit fora por le pröm iade n concurs por la conzesciun de premies de stüde por i sozi, i fis y les fies de sozi dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

Indöt él sté 8 studënc, 4 cun matura y 4 cun laurea, che á arjunt i resultat, scric dant dal concurs, y che á podü pié do bele tl 2014 les premies de stüde dla Cassa Raiffeisen.

Ince por l'ann de scora y l'ann academich 2014/2015 á la Cassa Raiffeisen Val Badia indô scrit fora n concurs por l'assegnaziun de premies de stüde resservades ai sozi y a fis

y fies de sozi dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

Sc'an pënza che la Cassa Raiffeisen Val Badia é cun passa 2.000 sozi la maiú cooperativa locala, él dessigü danterite tröc studënc che pó ester tles condiziuns da podëi tó pert al concurs.

Le concurs dá fora döes sorts de premies de stüde:

a) premies de 300,00 Euro por studënc dla scora secondara de secundo gre (scora alta) che arjunjarà le diplom de maturité tl ann de scora 2014/15 cun na valutaziun de almanco 90/100

b) premies de 500,00 Euro por studënc universitars che stlujará jö cun la laurea l'ann academich 2014/2015 cun na valutaziun de almanco 100 sön 110 punç por i cursc universitars talians o cun n resultat corespognënt tles universités foradecá.

Le termo da presenté la domanda é le 30/09/2015

Deplü informaziuns, copia dl regolamënt y copia dla domanda da presenté pon ciafé te dötes les portines dla Cassa Raiffeisen Val Badia y/o consultan le sit internet www.valbadiaonline.it.

LA STORIA DLA CASSA RAIFFEISEN "LADINIA"

Tles edizions passades unse porté dant en cört la storia dla Cassa Raiffeisen tla Val Badia y la fondaziun dles casses storiches a Rina, a La Pli/Al Plan, a La Val y a Badia.

Tla relaziun dl ann finanziair 2014 junse ite en cört sön la nasciüda dla Cassa Raiffeisen "Ladinia" che ti á pité so sorvisc ai paisc de Calfosch y Corvara.

Tl ann 1890 é a Calfosch ombolt Iaco Kastlunger d'La Poza, a chël ch'an ti dijô ince locl da Ruon. Al é na porsona istruida, che odô n pü' danfora le svilup dl paisc. Cunta la orenté de düc âl cumpré sön Ciaulunch 90 ha de bosch por le comun, ince sc'al n'é apëna i scioldi.

Chësc berba ess orü mète sö la Cassa Raiffeisen, mo la jënt é decuntra, deach'ara ne ti â plü degöna crëta.

Implü âl le curat siur Giuvani Vittur decuntra che â la gran parora tl paisc. Pornanche Calfosch â baraté curat, âl metü man da jí n'atra aria. Siur Ujöp Dimai, a chël ch'an ti dijô Don Bepo, capí l'importanza de na cassa te n paisc da munt sciöche Calfosch, olache la jënt viô tla meseria cun gran pocügna y straciaries. Les casses Raiffeisen tla Val Badia sciöche a Rina, La Pli, La Val y Badia funzionâ bele.

Insciö êl gnü a s'al dé la fondaziun dla Cassa "Ladinia". Tl ann 1893 s'â 30 paurs da Corvara y Calfosch lascé scrí ite. Dala pröma sentada de fondaziun êl gnü metü le pröm consëi; al é formé da: Ujöp Declara, de Costa, presidënt; Jan Tita Alton, maester, vizepresidënt; Jan Rottonara, ustì a Corvara; Vijo Costamoling, ustì a Corvara; siur Vijo

Alfreider, curat a Corvara. La Cassa da Calfosch-Corvara é piada ia y jô inant dër bun. Tres deplü porsones diventâ mēmbri y portâ sü sparagns tla cassa. Tl ann 1900 â la cassa 41 mēmbri y te cassa êl 53.717 corones de scioldi. Insciö podô d'atri s'impresté for scioldi por comedé sö sües frabiches y cumpré pomez val' toch de bosch y val' armënt. Tratan la pröma s'architâ ia feter vigni movimënt de cassa: tröc mēmbri é te vera, la front dla vera é dan porta y cotan de families â messü s'un sciampé fora en Puster. La Cassa â pordü plü de 1/3 de sü deponimēnc y â podü ti ciaré do. Ti agn de pesc do les veres â le turism metü man da crēsce dassēnc. Nüsc paisc é bele denant valgamia conesciüs dai turisc. Al rovâ adalcher tres plü jënt y cis le turism da

Foto storica de Calfosch

d'invern â ciagé fle cun le pröm lift da scagns sön Col Alt, fat sö tl 1946. Al é le pröm lift colaudé te dōta la Talia.

Franz Kostner senior, che é stē presidënt dla Cassa por 45 agn dal 1919 al 1964, â ti agn de dificolté dla

Cassa, tut sö instēs credic rëssanan la cassa bele do 6 agn.

I pröms locai dla cassa é dessigü stâ tla scora da Calfosch. Dedô éra stada en afit te n local tla dependance dl hotel Sport, y da otober dl 1965

incâ éra ti locai de süa proprieté tl frabicat, olach'al é al dedaincö la portina. Tl 1922 â ince Corvara ciagé n local por paíe fora scioldi.

Tl ann 1970 é gnü lité danü: Alfons Pezzei da Corvara é diventé presidënt, al â bele lauré denant tla Cassa Raiffeisen sciöche cassier. Plö avisa é gnü tut sö sciöch impieगत a Calfosch ai prüms de jügn 1965. Al pô insciö mostré sö tl 2015 avisa 50 agn de laur y impēgn a bëgn dla Cassa Raiffeisen.

La Cassa "Ladinia" é spo tl 1972 gnüda "bolida" ite tla Cassa Raiffeisen Val Badia. Te chë ocaggiun â la Cassa ciagé süa sēnta a Corvara y insciö ince la lizēnza da daurí na portina a Corvara.

Fontana: liber 100 agn Cassa Raiffeisen tla Val Badia de dr. Lois Trebo

Franz Kostner - Presidënt dla Cassa por 45 agn

Joël da Ruon - Ombolt laota y ideadü de na Cassa por Calfosch

Foto storica de Corvara

LE BILANZ 2014

Le bilanz stlüt jö ai 31 de dezember 2014 é por la Cassa n bilanz positif. Al confermèia na conduziun acorta dla Cassa, che é gnüda fata zënza speculaziuns y entres cun i pîsc ia por tera, se conzenträn söi sostëgn dles ativitês tla Val Badia y te Fodom.

I deponimënc é chersciüs sura mosöra bun; chësc desmostra che la capacitè de sparagn é dada, mo ince che **i investimënc vëgn manco o vëgn**

sburlá inant tl tëmp. De consequënza é i credic jüs n pü' jö, ince sce la Cassa á dé fora tl 2014 feter 800 credic por na zifra de 30 miliuns de Euro. L'ütl netto de 3,1 miliuns de Euro é püch sura chël dl ann denant. Daidé pro á ince i maius dividënc, l'ütl d'ativité en titui y la gestiun di cosc. Le davagn da interesc y comisciuns da ativitês cun i tliënc é de püch sot al valor dl ann passé. **Arjunje l'ütl nezesciar por**

podëi aumenté tla dërta maniera le patrimone dla Cassa é d'importanza fundamentala por garanti inant n bun laur por l'economia dl post. Ma na Cassa sana che respetëia les ghiranzes dades dant dales leges, porta valor por nostes valades y dá segurëza por l'economia locala. Te chësc vers podunse dí che le travert é gnü arjunt.

Le diretor dr. Hubert Obwegs

USC DL ATIF	2014	2013
10 Cassa y desponibilitè licuida	2.450.250	2.623.072
20 Ativitês finanziars arjunte por sciacarada	396.994	583.617
40 Ativitês finanziars desponibles por la venüda	76.427.831	50.109.778
60 Credic ti confrunc dles casses	28.493.939	14.674.659
70 Credic ti confrunc di tliënc	292.454.058	298.105.452
110 Ativitês materiales	8.306.014	8.672.879
120 Ativitês imateriales	0	403
130 Ativitês fiscales	976.241	985.202
a) Corëntes	451.446	435.589
b) Antizipades	524.774	549.614
de cheles ala l. 214/2011	456.146	301.002
150 D'atres ativitês	1.393.742	1.249.700
Total dl atif	410.899.069	377.004.763

USC DL PASSIF Y DL PATRIMONE NETTO	2014	2013
10 Debiç ti confrunc dles casses	36.352.404	26.331.344
20 Debiç ti confrunc di tliënc	300.177.701	259.964.440
30 Titui en zircolaziun	2.939.680	12.552.755
40 Passivitês finanziars de sciacarada	5.452	66.562
50 Passivitês finanziars sciazades al fair value	8.591.524	17.885.480
130 Passivitês fiscales	708.230	330.925
a) Dl ann	0	0
b) Desvalies	708.230	330.925
100 D'atres passivitês	5.430.490	6.496.467
110 Tratamënt de fin de raport dl personal	0	0
120 Fonds por riscs y obliaziuns	243.385	673.489
b) D'atri fonds	243.385	673.489
130 Resseserves de valutaziun	1.632.317	836.046
160 Resseserves	51.631.692	48.905.913
170 Suraprisç de emisciun	45.149	43.075
180 Capital	5.263	5.095
200 Ütl (Pordüda) d'esperize (+/-)	3.135.782	2.913.174
Total dl passif y dl patrimone netto	410.899.069	377.004.763

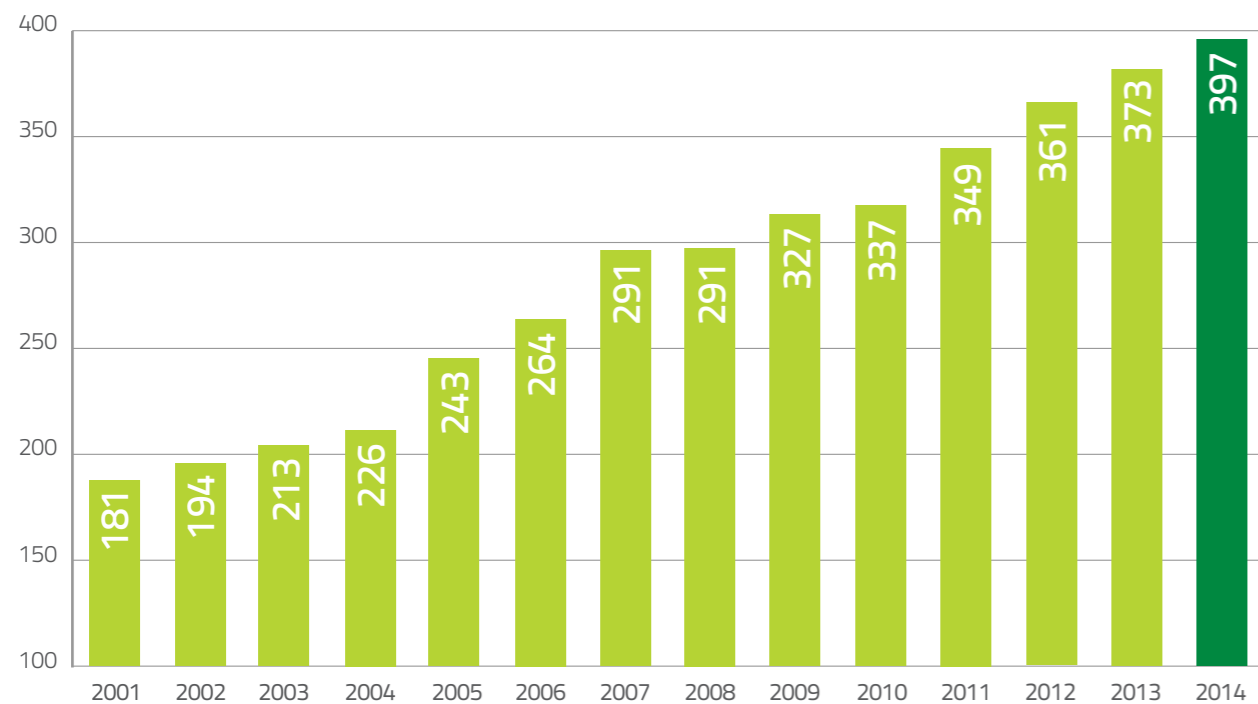
LE CUNT ECONOMIC DLA CASSA RAIFFEISEN

CUNT ECONOMIC	2014	2013
10 Interesc atifs y davagns assimilà	13.534.204	13.332.680
20 Interesc passifs y davagns assimilà	(4.620.893)	(4.387.432)
30 Ur de interès	8.913.311	8.945.248
40 Comisciuns atives	2.902.389	2.895.873
50 Comisciuns passives	(508.736)	(516.489)
60 Comisciuns netto	2.393.653	2.379.384
70 Dividendi y davagns valis	505.947	143.535
80 Resultat netto dl'ativité de sciacarada	74.386	3.633
100 Ütl (Pordüdes) da desmetüda o cumpra danü de:	464.888	563.073
a) Credic	0	0
b) Ativitês finanziars a desposiziun da vëne	465.632	566.242
c) Passivitês finanziars	(744)	(3.169)
110 Resultat netto dles ativitês y passivitês finanziars sciazades al fair value	(37.886)	(67.432)
120 Ur de intermediaziun	12.314.300	11.967.440
130 Mudaziuns/surantutes dl valor netto por deterioraziun de:	(899.918)	(704.715)
a) Credic	(733.983)	(693.451)
b) Ativitês finanziars desponibles por la venüda	(4.141)	(11.264)
c) atres operaziuns finanziars	(161.794)	0
140 Resultat netto dla gestiun finanziaria	11.414.382	11.262.725
150 Spëises amministratives	(8.016.753)	(7.903.112)
a) Spëises por le personal	(4.594.521)	(4.611.309)
b) D'atres spëises amministratives	(3.422.232)	(3.291.803)
160 Amüdlades nette ai fonds por risc y obliaziuns	79.184	11.100
170 Mudaziuns/surantuta dl valor netto sön ativitês materiales	(582.864)	(574.139)
180 Mudaziuns/surantuta dl valor netto sön ativitês imateriales	(403)	(403)
190 D'atri davagns de gestiun	904.063	887.876
200 Cosc operatifs	(7.616.774)	(7.578.679)
240 Ütli (Pordüdes) porvia che al é gnü dè sö investimënc	(385)	(48.738)
250 Ütli (Pordüda) dla operativité corënta al lordo dles cutes	3.797.223	3.635.308
260 Cutes sön le davagn dl eserize dla operativité corënta	(661.441)	(722.134)
270 Ütl (Pordüda) dla operativité corënta al netto dles cutes	3.135.782	2.913.174
290 Ütl (Pordüda) d'esperize	3.135.782	2.913.174

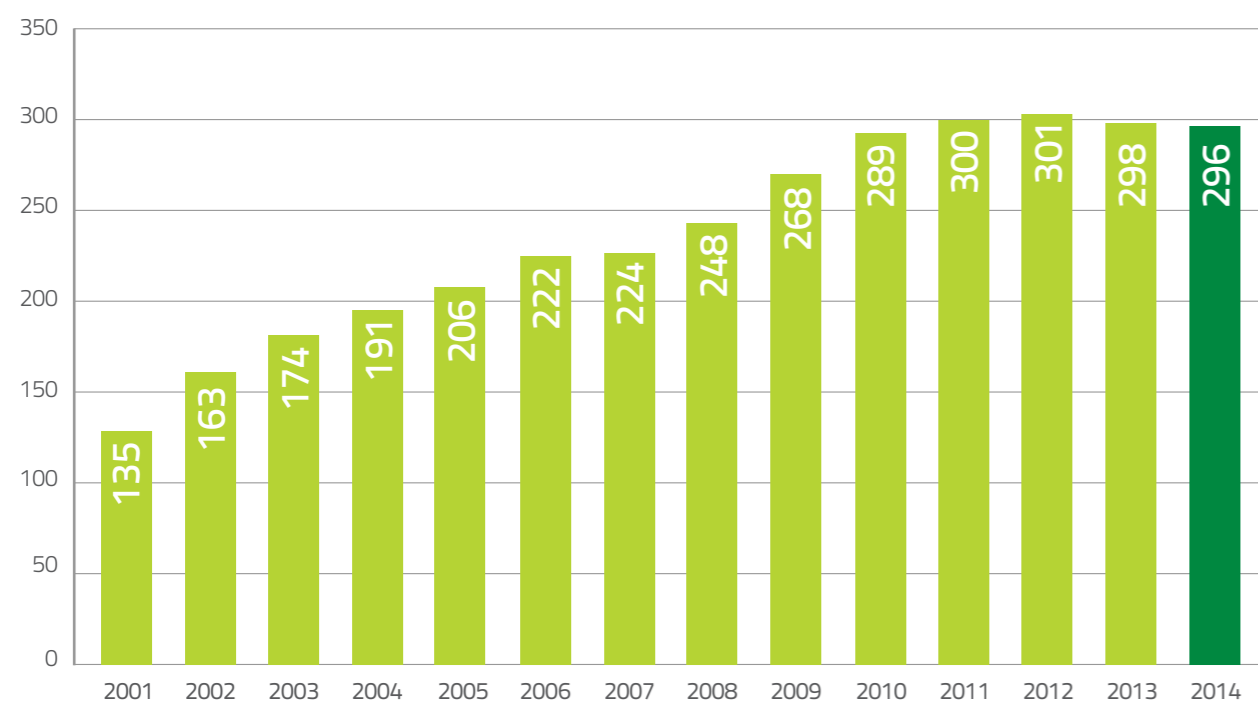

I GRAFICS DLA CASSA RAIFFEISEN

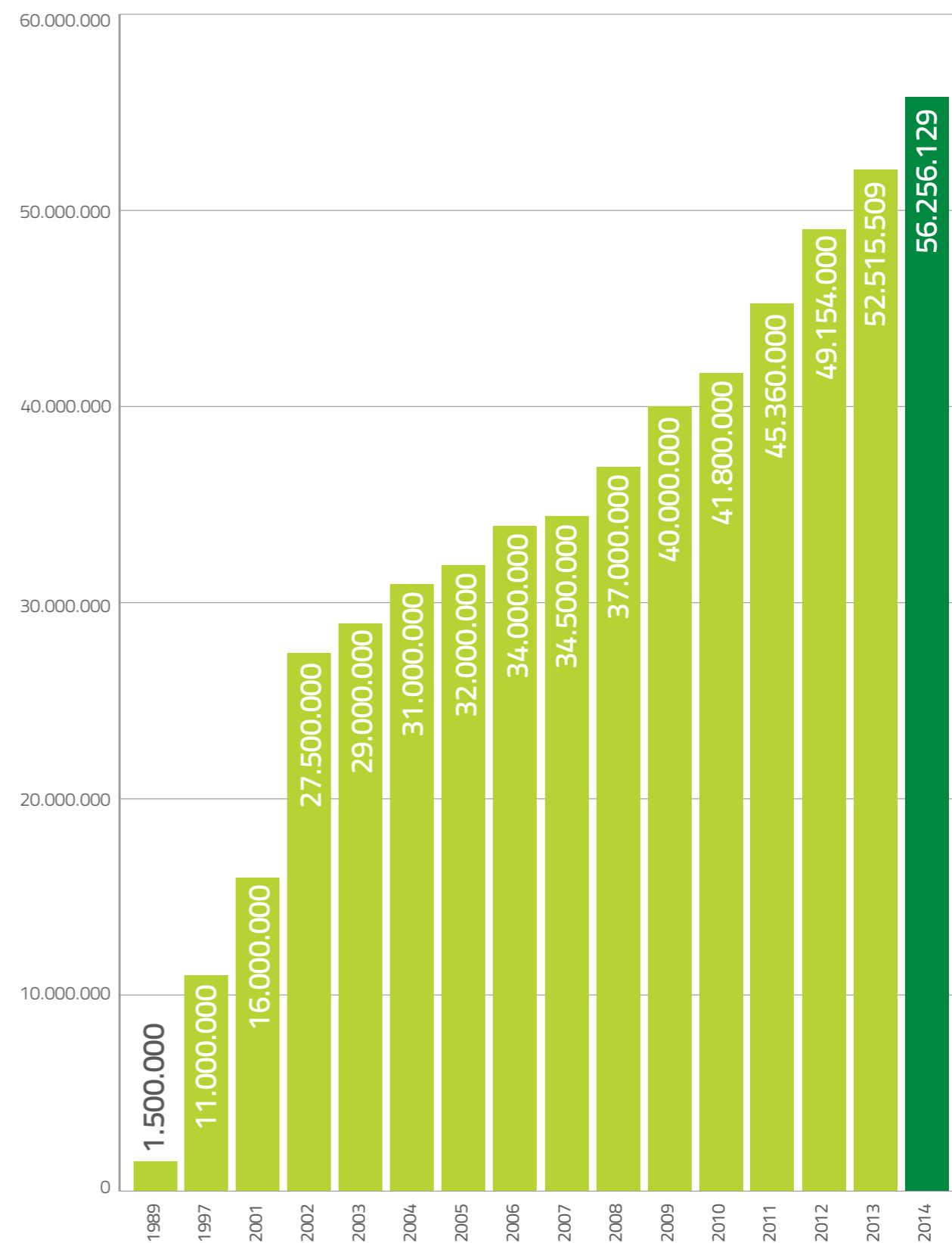
SVILUP DI DEPONIMÈNC EN MILIUNS DE €

SVILUP DI CREDIC EN MILIUNS DE €

LE PATRIMONE

LE BILANZ SOZIAL

la por l'ann 2014 à la Cassa Raiffeisen tres indô sostignî les ativités de lies, uniuns y associazziuns. Bègn 593.000 Euro à la Cassa Raiffeisen dé fora por chësc fin sot a forma de contribuc, sponsoring, publizité y retlam.

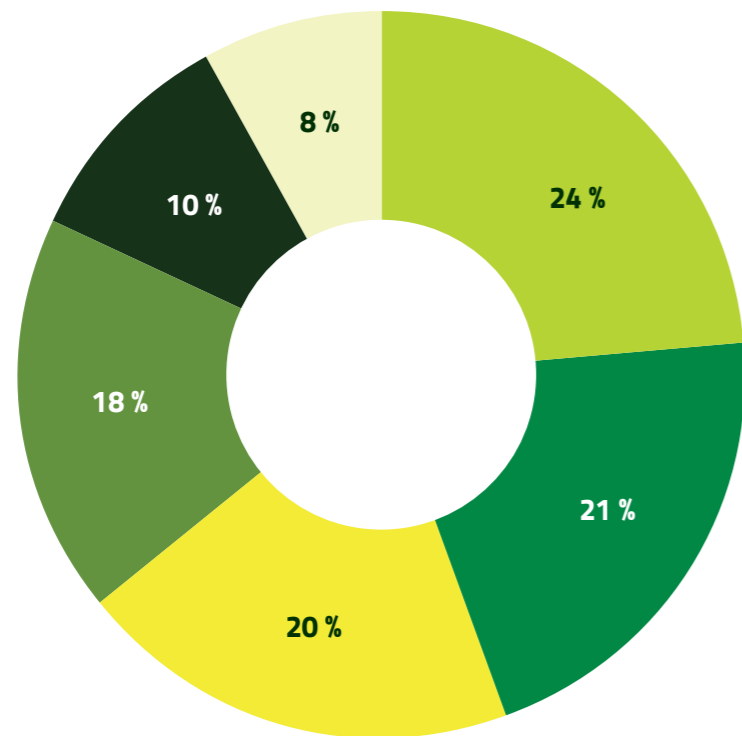
L'ativité de sostègn dla Cassa reverda dantadöt les ativités ordinares dles lies y uniuns tla Val Badia y te Fodom. La Cassa Raiffeisen á tres albü n cör davert da daidè y sostignî chëstes associazziuns y da porté inant sües ativités, en gran pert de voluntariat, tan importantes por la vita comunitara di paisc. Al é rovè ite bègn 220 domandes da pert de lies y uniuns y oramai dotes

á sciafié da gnì acontentades a val' manira dala Cassa Raiffeisen, che vèiga n gran valur tles ativités y ti obietifs che chëstes associazziuns s'á tut dant. L'aiüt che vègn sport dala Cassa vá dantadöt a sostègn dles ativités n pù' te düc i ciamps dla vita comunitara: cultura, sport, tradiziuns, proteziun zivila, economia, recreaziun y cotan d'atri seturs. Al é propi les ativités dles associazziuns cun sü programs ti seturs plü desvalis che mèt a florì la vita ti paisc. Le fin che la Cassa Raiffeisen prò da arjunje te chësta aziun de sostègn é le svilup y la valorisaziun dles ativités dles associazziuns che cherièia integraziun, bëgnstè y

promöi y arichësc i raporc danter la jënt. Le prinzip d'inspiraziun de Friedrich Wilhelm Raiffeisen, che odò tla sussidiarité y solidarité la rajiun da promöie y sostignî les ativités dles comunités, vègn insciö concretisé y realisé tl aiüt che ti vègn dé ales espresciuns di valurs dla vita comunitara. N rengraziamënt sintì ai presidenc y ai mèmbrì dles lies y uniuns, a düc i voluntars y y ales porsones che se dá jö, gonot zënza profit, cun la programaziun, l'organisaziun y l'atuaziun dles ativités dles associazziuns a bëgn dla vita sozjala, culturala, sportiva y ince economica tan importante por la Val Badia y Fodom.

REPARTIZIUN DI 593.000 EURO

- 24% SOSTÈGN A ASSOZ. ECONOM.
- 20% ARTICUI Y RETLAM
- 10% CULTURA
- 21% SOZIAL
- 18% SPORT
- 8% ATER

Sponsoring Aiüt Alpin Dolomites y Maratona dles Dolomites

Sponsoring Al Plan Events

Sponsoring Uniun Ladins Val Badia

Sponsoring „Rait de San Linert“

Contribut por ressanamënt tèt dla dlijia Lungiarù

Sponsoring ativitès joniles invernales

Sponsoring Badiamusica

Sponsoring campionat palè VSS „scuadra U13”

Sponsoring gares de Copa Europa y Copa dl Monn

Copes y medaies por gares de scora Al Plan

Contribut por laurs prò la dlijia da La Val

Contribut ala Musiga de San Martin de Tor

Sponsoring Sci Club Ladinia

Contribut por l tru de meditaziun a San Martin

Sponsoring Tennisclub Ladinia

LE SORVISC D'ASSIGURAZIUN

I UN RAJONÉ CUN PLONER IVO, RESPONSABL DL SORVISC D'ASSIGURAZIUN DLA CASSA RAIFFEISEN VAL BADIA, SÖN L'IMPORTANZA DE NA BUNA CONSULÉNZA ASSIGURATIVA.

Do val' agn de laur tla consulénza assigurativa sëise diventé responsabl dl Sorvisc d'Assiguraziun dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

Cares é pa stades les motivaziuns y les aspiraziuns che Ves á condüt a surantó chësta inciaria?

Da canchi á metü man da lauré pro la Cassa Raiffeisen Val Badia, m'á le ciamp dles assiguraziuns tres plajü y interessé. Fajon consulénza assigurativa röion a rajoné cun tröpes porsones, che é gonot dër desvalies öna dal'atra, porsones jones, porsones bele ti agn, paur, hoteliers, artejans, comerzianc, y vignun á d'atres ghiranzes de assiguraziun. Chësc porta pro che le laur tl setur assiguratif é dër desvalí.

Canche na porsona surantol na inciaria da responsabl, spo arati che vignun ais daite döes sensaziuns: da öna na pert él la bela sensaziun de ruvé inant tla cariera söl post de laur, al é val' che se realisëia; dal'atra pert él spo ince la sensaziun de responsabilité, de porté inant bun le laur che é gnü fat cina sëgn. I surantoli l'inciaria cun gran motivaziun y ligrëza, ciaran da porté inant n bun svilup sann dles assiguraziuns te nosta Cassa.

I un la competënza da podëi assiguré inant te na manira adeguada i valurs de nüsc tliënc y de nüsc sozi, da mioré inant la cultura assigurativa tla Val Badia y te Fodom, ince por evité, tl caje de desgrazies, ch'al saltes fora situaziuns soziales de meseria.

La profesionalité, la competënza y l'impëgn de düc i consulënc d'assiguraziun dla Cassa Raiffeisen é ince la tle dl suzes de nosc sorvisc.

Cun n spirit de uniun y cun n bun raport de laur danter düc i colauradus sarunse inant bugn da arjunje nüsc obietifs.

Da püch á la Frankfurter Allgemeine Zeitung scrit te na süa ediziun, che le tliënt ghira tres deplü na consulénza personala defrunt ala gran oferta y ala concorënza de produc finanziais y assiguratifs che vëgn pitá tres internet. Chësc é na conferma ince por Os, ch'i ti dëis pëis ala formaziun personala di consulënc dl Sorvisc d'Assiguraziun dla Cassa Raiffeisen Val Badia. Ci podëise pa nes dí sön chësc punt?

Dessigü é la buna formaziun y la consulénza personala di consulënc la tle por le suzes y la garanzia ch'al vëgnes stlüt jö de bugn contrac assiguratifs. Ma chësc garantësc che les polizes cüres indortöra düc i risc aladô dla situaziun dl tliënt. Le tliënt é tres plü informé, ince dilan a internet. La concorënza de chësc canal d'informaziun y de sorvisc n'é nia da sotvaluté, mo nüsc tliënc desmostra dötaurela na certa desfidënza. Nosta consulénza personala y specifica vâ dessigü ite miü sön les ghiranzes assiguratives. Chësc vel por dóta la dorada dl contrat, olach'ara se trata ince de adegué valurs y/o de desfiré pratices tl caje de inzidënc. Chësc funzionëia pro nos dër bun, i sciafiun da ti respogne ales domandes di tliënc y chësc vëgn dër aprijé.

Gonot, dantadöt da jogn, ne pënson nia ai risc dla vita. Chësc vel ince por maraties y inzidënc che nes pudess suzede. Ci risc dess pa n jonn, che mët man da lauré, se lascé curí dal'assiguraziun?

Na porsona jona y sana ne pënna nia tan saurí a na curida assigurativa. Nosc compit é chël de ti dé a nüsc tliënc, dantadöt ai jogn, n'educaziun

Ivo Ploner

finanziara y assigurativa y ti mostré sò, tan te n iade y fora de nia, che i risc podess mudé la situaziun de na porsona. N jonn che mët man da lauré dess, aladô dla tlassa de risch de so laur, se lascé assiguré cuntra inzidënc, sides söl post de laur co tl tëmp lède, co ince por maratia. Ara se trata de garantí n capital adeguat dantadöt por caji de invalidité y d'atres prestaziuns sanitaes. Implü dess n jonn se fá n pinsier, magari ince adöm cun so datur de laur, sön l'adejun a n fond de ponsiun integrativa.

Sc'i baiun de na familia mesana cun ciasa y dui mituns: Co ciara pa fora chiló na curida de proteziun assigurativa?

La ciasa á n gran valur por la familia y porchël éra da assiguré cuntra medefüch y d'atri danns che podess suzede. Por mëte al sigü le patrimonie dla familia él debojëgn da stlütje jö n'assiguraziun de responsabilité zivila che cüres i danns sides materiai co personai che i mëmbri dla familia podess gaujé a d'atri. N'ater aspet da tó en conscidraziun é l'aspet

economich dla familia. Olach'al é n debit söla ciasa vëgnel aconsié da stlütje jö n contrat che cüres le capital de debit tl caje d'invalidité (sides por inzidënc co por maratia) o tl caje de mort.

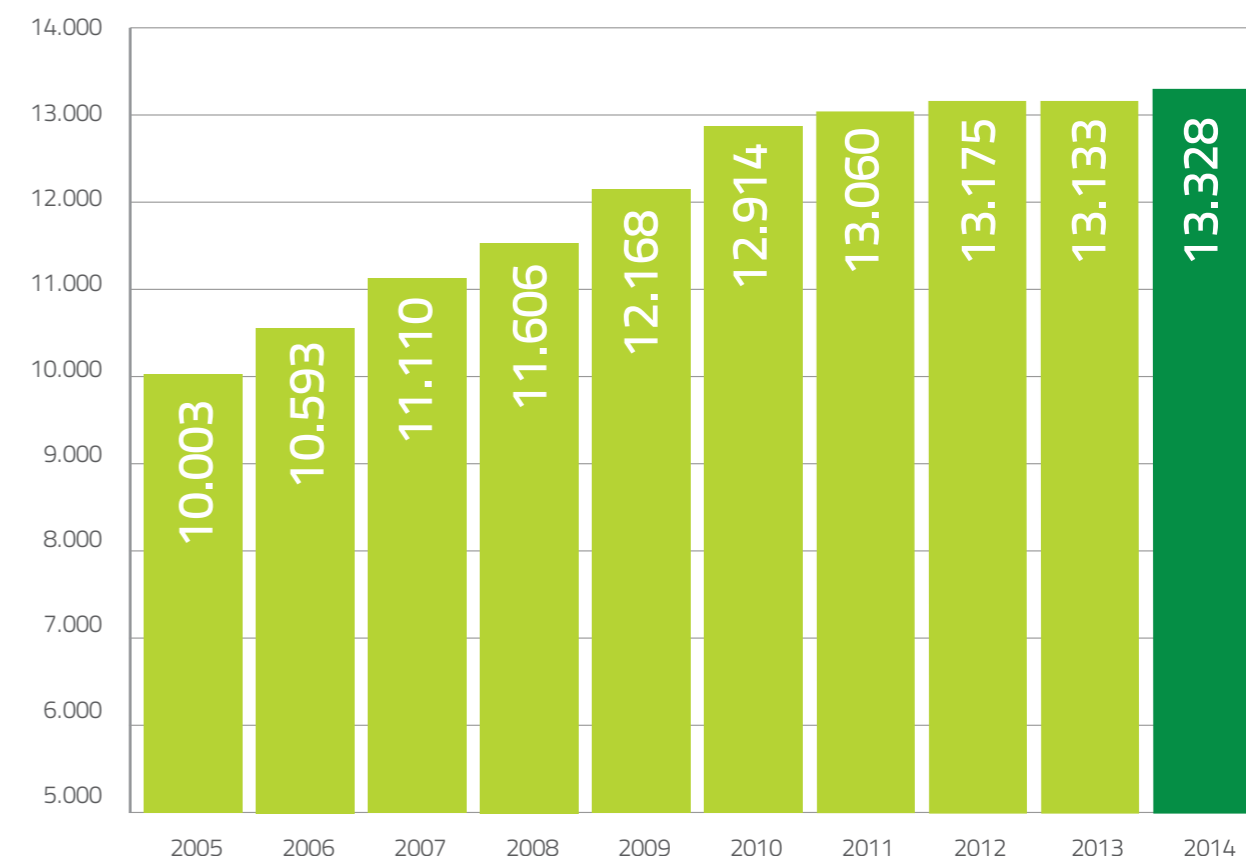
Cun les prestaziuns dl sorvisc sanitar vëgnel sparagné tres deplü da pert dla man publica. Ince sce la sanité publica á te Südtirol n standard alt - podessel tl dagní se mudé cotan por gauja dla "spending - review" - al basta ponsé ales discussiuns di ultimi tëmps.

Le Sorvisc d'Assiguraziun Raiffeisen pïta ince de chësc vers deplü poscibilités de proteziun y de curides assiguratives. Danter l'ater, ëise svilupé por i sozi dla Cassa Raiffeisen n produt, ispiré dai prinzipls de solidaritè y sussidiaritè dl fondadü F. W. Raiffeisen, cun prestaziuns particulares a prisc particulars. Podesses nes dí en cört i vantaji dla poliza sanitar por i sozi Raiffeisen?
La poliza sanitar por i sozi é n produt estlusif rëservé ai sozi. La poliza cür les spëises sanitaes en caje de operaziuns sides tl caje de

inzidënc co de maratia cina ala soma de 206.000 Euro al ann. La familia assigurada á la poscibilitè de chirí fora la strotöra ospedaliera, ince privata, por ciagé les prestaziuns preodüdes y nezesciaes. Lapró él preodü por i mituns cina l'eté de 15 agn na ligna de vijites de prevenziun. Le raport prisc y prestaziuns é veramënter bun y é ponsé por le bëgn di sozi Raiffeisen. Por domandes, informaziuns y esigënzes assiguratives tolede sö contat te öna dles portines dla Cassa Raiffeisen Val Badia!

NUMER DE POLIZES „CONTRAC DE ASSIGURAZIUN”

LE FOND DE SANITÉ RAIFFEISEN

DA PÜCH TÈMP INCÀ TI PÌTA LA CASSA RAIFFEISEN AI DATURS DE LAUR LA POSSIBILITÈ DE ADERÌ AL FOND DE SANITÈ RAIFFEISEN. POR CAPÌ MIÙ DE CI CH'ARA SE TRATA, S'UNSE INCUNTÈ CUN THOMAS PESCOLLDERUNGG, CONSULÈNT DLA CASSA RAIFFEISEN VAL BADIA, CHÈL CH'Ì UN DAMANÈ DO INFORMAZIONS PLÜ MENÜDES SURA CHÈSTA NOVITÈ.

Cares é pà stades les motivaziuns por mète impè n fond de sanitè?

Te tèmps olache l'aministrazion publica mæss sparagné tres deplü, vèigon che le bilanz dla sanitè publica n'è nia plü bun da surantò inant düc i cosc dles prestaziuns sanitares de chères che la jënt y/o i paziènc à debojègn. Por gauja dla "spending review" tl setur dla sanitè aumentèia i cosc dles prestaziuns sanitares a pèis dles porsones, y dantadöt dles families, tres deplü.

Sot a chèsc aspet à le sistem de cooperaziun Raiffeisen en colauraziun cun "Mutual Help" (soziété spezialisada tl'erogaziun de prestaziuns mutualistiches zënza fin de vadagn) metü impè, aladò di prinzipls de sussidiarità y solidaritè, le "Fond de Sanitè Raiffeisen", che pìta na ligna de prestaziuns de assistènza complementara por sorvisc sanitar desvalis.

Ci é pa n fond de sanitè?

Al é na forma de assistènza sanitara integrativa che pó gní metüda a desposiziun dai daturs de laur por i dependènc, aladò dles desposiziuns dl contrat coletif de laur y/o söla basa de na concordanza integrativa cun le datur de laur.

Che pó pa aderì al Fond de Sanitè Raiffeisen?

Dötes les azièndes y/o daturs de laur cun sènta te Südtirol olache le contrat

coletif de laur prevèiga l'oblianza d'adejiun a n fond de sanitè integratif. Les azièndes y i daturs de laur pó ince aderì te na manira volontara aladò de na dezijiun dl'aziènda o di organns aministratifs dl'aziènda.

Ci dependènc pó pa gní scric ite tl Fond de Sanitè Raiffeisen?

Do l'adejiun da pert dl datur de laur pó gní scric ite chisc dependènc:

- dependènc cun raport de laur a tèm indeterminé
- dependènc cun raport de laur determiné cun dorada de almanco 6 mèisc

Ci vantaji èl pa por le datur de laur y por i dependènc?

- Ti ofrí ai dependènc n elemènt inovatif de retribuiziun zënza aumènt dl import dla retribuiziun paiada fora
- Vantaji fiscai: i contribuc paià ite dal datur de laur tl fond de sanitè n'è nia sotmetüs ala cuta söl davagn cina ala soma de Euro 3.615,20 por dependènt. I contribuc paià ite por la proteziun di dependènc vègn ma tassà al 10%, porcentuala che vâ al Inps.

Tipologies de prestaziuns y formes de sotscriziun dl fond de sanitè

Aladò dl pachet che vègn stlüt jö, èl preodü cater tipologies de prestaziuns che le Fond de Sanitè Raiffeisen paia fora söla basa de chisc contribuè anuai: contribut de basa de 120 €, contribut confort de 240 €, contribut superiur de 360 € y contribut premium de 480 €. L'import de chisc contribuè anuai vègn aumenté dl 10%, porcentuala che va al Inps, y le dependènt ne paia sön chisc contribuè nia la cuta sön le davagn. De regola vègn le contribut paiè ite semestralmènter dal datur de laur, aladò dles acordanzes. Le Fond de Sanitè Raiffeisen dèida

Thomas Pescollderungg

paiè de vigni sort de prestaziuns sanitares che ne vègn nia paiades dal'aministrazion publica, sciöche tickets, vijites privates, formes de assistènza sanitara y d'atres, cina al lim preodü dala tipologia dl contribut che é gnü paiè ite. I details dles prestaziuns dl Fond de Sanitè Raiffeisen pón lí jö dai links injuntá.

Gestiun dl fond de sanitè

Le Fond de Sanitè Raiffeisen vègn gestí diretamènter dal'organisasiun "Mutual Help" cun sènta a Balsan. Chèsta é partner dla soziété de "mutuo soccorso" Cesare Pozzo che à na esperiènza de passa 100 agn tl'erogaziun de prestaziuns sanitares integratives.

Deplü informaziuns y aprofondimènc por i daturs de laur èl da ciafé pro vigni portina dla Cassa Raiffeisen Val Badia y/o contat diret cherdan sö:

Thomas Pescollderungg al **0471/831454** o tres email: **Thomas.Pescollderungg@raiffeisen.it** o söl link: **www.raiffeisengesundheitsfonds.it** o söl link: **www.raiffeisengesundheitsfonds.it**

Thomas Pescollderungg al **0471/831454** o tres email: **Thomas.Pescollderungg@raiffeisen.it** o söl link: **www.raiffeisengesundheitsfonds.it** o söl link: **www.raiffeisengesundheitsfonds.it**

LE FOND DE SANITÈ RAIFFEISEN

Informaziuns y aprofondimènc por I DATURS DE LAUR èl da ciafé pro vigni portina dla Cassa Raiffeisen Val Badia.

WECHSELSEITIGE HILFSGESELLSCHAFT
SOCIETÀ DI MUTUO SOCCORSO

www.raiffeisengesundheitsfonds.it

Raiffeisen

Cassa Raiffeisen Val Badia
www.valbadaionline.it

ATIVITÉS Y REFERAC

SÈRES DE INFORMAZIUN SÒN LA SEGURÈZA TE INTERNET

Sòn scomenciada dla Cassa Raiffeisen Val Badia y dla Raiffeisen Online él gnü metü a jì ai 4 y ai 11 de novèmber 2014 respetivamènter ti salfs dla Cassa Raiffeisen a Al Plan y a La lla sèras d'informaziun sura la segurèza te internet. Les agresciuns da pert de virus, trojani, spyware, phishing, spam fora de internet é tan desvalies öna dal'atra co i inoms instèsc. Al é sté passa 100 mëmbri y tliènc che á tut pert ales sèras d'informaziun sura chësc argomènt atual. I referènc inj. Alexander Wallnöfer, vizediretur de Raiffeisen

Online, y l'inj. Robert Hartner, espert IT dla Federaziun Raiffeisen, á dé informaziuns y consèis por la segurèza de düc i anuzadus dla rèi virtuala.

Atualmènter crësc le svilup dl anuzamènt de internet tres smartphone, i-phone, tablets y ipad's dër dassènn. Propi cun les funziuns internet sòn i fonins él tres plü prigo da se trá ite n virus o l'ater. Statisticamènter röia tröc virus ti fonins da descíarié jò les Apps. Al é porchèl da valuté cun atenziun

ci ch'an descíaria jò dala rèi virtuala sòn le fonin – che é oramai diventé n ofize mobil cun n gròm de dač personai y de documènc. Al é gnü dé le consèi de istalé n bun antivirus ince sòn i fonins cun funziuns internet. Por chi che oress aprofondí i argomènc gnüs tratá y/o ciafé deplö informaziuns sòn la segurèza te Internet pò cardè sö diretamènter la Cassa Raiffeisen Val Badia al numer 0471 831422.

MOSTRA STORICA DI CALÈNDRI DLA CASSA RAIFFEISEN VAL BADIA

Ai 15 de novèmber 2014 á la Cassa Raiffeisen Val Badia inaudé y daurí tl salf dla cassa a Al Plan na mostra storica di calèndri publicá dala Cassa Raiffeisen dal 1983 incá. Te chësta gaujiun él ince gnü presenté le calènder 2015 realisé en colauraziun cun le Fotoclub Val Badia. I pröms agn gnò le calènder surantut dala Federaziun dles Casses Raiffeisen y reporté tl lingaz ladin. **TI 1998 á spo Bruno Morlang porté inant l'idea de stampé n calènder aposta por nosta valada. Da chësc momènt inant á la Cassa Raiffeisen Val Badia publiché vigni ann n so calènder, ince dilan al sostègn dl Fotoclub Val Badia che á metü a desposiziun la gran pert dles fotografies.**

I calèndri contègn temesc desvalis che vègn ilustrá cun de beles imajes: nosc raiun ladin, jënt ladina te súa identitè, le svilup de nüsc paisc, la storia de nosta valada, le laur da vigni dé, le laur da paur, l'artejanat, le turism, la vita culturala, sozuala y religiosa, sport, uniuns y manifestaziuns. Dal 2010 inant á le calènder ciafé na forma nöia, plü strènta y plü lungia, mo plü adatada da taché sòn n parèi. Dai temesc suradescric éson passá a temesc liá ala natöra de nosta contrada; insciö él da odèi tl calènder 2015 les belèzes demorvèia di "lègns tla natöra". Gran é ince stè te chisc agn le svilup dla configuraziun grafica dl calènder – tan che **les imajes publicades**

ti pröms agn da pert de auturs dl Fotoclub é oramai diventades "storia" de nosta valada y che mirita porchèl de gnü metüdes en mostra. Tone Gasser á por l'ocajiu splighé do cí criteris ch'al vègn indiché les festes y i santinoms tl calènder. Maria Rubatscher á splighé i contignüs di sègns zodiacai y dles fases dla löna, por súa faziun importanta tla vita umana y dla natöra. Por la cornisc musicala él gnü invié le Cuartet Göma.

L'IMPÈGN DLA CASSA RAIFFEISEN VAL BADIA TLES SCORES

La Cassa Raiffeisen, sciöche cooperativa locala, s'impegnèia ince da dé n contribut por la istruziun tres scomenciadies de vigni sort, concordades cun les direziuns dles scores. Döt chësc vá a bëgn dla formaziun dla generaziun che vëgn docá. Aladò dles esigènzes y acordanzas ti vëgnel portè ite tles classes informaziuns sön argomènc atuai y pratics. Deperpo ch'al vëgn descedé tles scores elementares la sensibilitè por l'importanza dl sparagné, vëgnel tles scores mesanes y altes bele atoché argomènc economics, sciöche l'economia en general, social media, formaziun finanziara, simulaziun de imprejes/azièndes y competènzes sciöche i "assessment center".

Ai 8 d'aurí 2014 s'á l'espert informatic dla Cassa Raiffeisen, Hubert Sottara, incunté cun les terzes classes dla scora mesana da San Martin. Al é gnü porté dant "i social media" cun na presentaziun concreta di prighi y di potenziái de internet, de facebook y de dotes les technologies modernes de comunicaziun. Te chësta ocasiun él ince gnü presenté le portal www.sid.raiffeisen.net, portal inaudé en ocasiun dl "Internet Safety Day 2014". Söl portal ciafon na ligna de informaziuns ajornades de utilitè sides por i insegnanc co por i geniturs, co por i jogh y i studènc.

Ai 10 d'aurí 2014 él gnü tigní tla cuinta tlassa dl Istitut Tecnich Economic dla La Ila n „assessment center" dai esperc dla Federaziun Raiffeisen, dr. Lukas Kieswetter y dr. Klaus Schwarz. Chësc stromènt, che vëgn anuzé da azièndes por chirí fora personal, ti á dé ai studènc la poscibilitè de conèsce concretamènter chësc stromènt.

Valutan y ossservan i aspiranc che s'á dé jö cun situaziuns concretes de laur, á i studènc podü fá na bela esperiènza che ti ogará n dé o l'ater tla pratica.

Ai 05 de jügn 2014 á i 27 mituns dla quarta y cuinta tlassa dla scora elementara da La Pli vijité la Filiala d'Al Plan dla Cassa Raiffeisen.

Al ti é gnü mostré i locai y i injins che i colauradus dla filiala adora por so laur. I mituns á podü instèsc porvé da lauré pro portina, da cumpedé scioldi a man y cun la mascinn, da lauré cun le computer y da daurí i tresors. Al ti é gnü cunté n pü' la storia dla Cassa Raiffeisen y al ti é gnü dé informaziuns sura les banconotes dl Euro. Ai á ince podü imparé sciöch'an fej da controlé les banconotes sc'ares é dèrtes o falzes.

N'aziun particolara che vá a bëgn de düc i scolars dla Val Badia y

Fodom é la scincunda dl bel liber "Mies prömes parores", che la Cassa ti fej a düc i scolars che pëia ia le pröm ann a scora. Insciö pón dí che le bel liber, che röia oramai te vigni familia dla Val Badia y de Fodom, dá n bel contribut a sostègn dl lingaz ladin che vëgn sön vigni plata ince confronté cun le talian, le todèsch y l'inglesc.

La Cassa Raiffeisen á presenté tles scores altes n "conzet nü" por n bal di maturanc alternativ. Ara se trata de n conzet inovatif che oress porté ite plü cualité te chësta ocasiun. Cun l'edema dl sparagn, ala fin d'otober, ti á la Cassa Raiffeisen indó recordé a düc i pici sparagnadus l'importanza de mëte val' da na pert por podèi insciö realisé induman val' d'ütl tla vita. I pici sparagnadus é gnüs gratificá cun na picia scincunda.

MIES PRÖMES PARORES

LADIN - ITALIANO - DEUTSCH - ENGLISH

CONCURS INTERNAZIONAL DE DESSÈGN

SAN MARTIN AI 23 DE MA 2014

Gran suzes dla 44ejima ediziun dl concurs de dessègn internaziunal 2014.

Indöt á tut pert 276 scolars dles scores elementares da La Val, San Martin, Lungiarü y Antermëia y dla scora mesana da San Martin. I scolars á salpü da svilupè dër bun i contignüs dl concurs sura le tema "le monn di soms y dla fantasia".

La festa de contlujiun dl concurs y de premiaziun é gnüda tignida a San Martin ai 23 de ma 2014 tl salf dla palestra. I scolars rová adalarch é döt corusc da odèi i pesç, speran ince da nen davagné un.

La juria che á valutè i dessègns é metüda adöm da Irina Tavella, Hubert Prousch y Guido Tavella.

Dan la premiaziun à i scolars dla scora mesana d'Al Plan portè dant la "Magic school". Le spetacul de strinac de nivel alt cun de vigni sort de magies y morvèies à ciafé de gagn aplausc por le grup che á entusiasmé y metü a rí picì y gagn.

I mituns á spo podü pié do de bi pesç por i dessègns che é rová ai pröms trèi posç de vigni categoria. Le dessègn de Daniel Nagler dla scora mesana da San Martin á tambègn davagné le pröm pest a nivel local co ince le pröm pest dles scores mesanes a nivel provincial. A nivel europeich é le dessègn de Daniel gnü classifiché al cuarto post. N resultat de suzes che testimonièia indô n iade la gran man artistica badiota.

Le concurs de dessègns 2014 é insciö dër garaté. Al é sté na ocasiun

dër d'ütl por i scolars che s'á porvè da svilupè súa fantasia y súa creativité cun n gröm de de bi dessègns.

L'ediziun dl concurs 2015 é gnü scrit fora por les scores elementares y la scora mesana dl Comun de Badia.

LA VAL - SAN MARTIN - LUNGIARÜ - ANTERMËIA 2014

I. GRUP SCORA ELEMENTARA LA VAL (1. y 2. classa)

1. POST: Rubatscher Matthias classa: 2
2. POST: Costabiei Denise classa: 2
3. POST: Serafini Alessandro classa: 1

II. GRUP SCORA ELEMENTARA LA VAL (3., 4, y 5. classa)

1. POST: Costabiei Mara classa: 3
2. POST: Miribung Marie classa: 4
3. POST: Tolpeit Valentina classa: 5

I. GRUP SCORA ELEMENTARA SAN MARTIN (1. y 2. classa)

1. POST: Planker Anna classa: 1
2. POST: Verginer Thomas classa: 2
3. POST: Costabiei Aylin classa: 1

II. GRUP SCORA ELEMENTARA SAN MARTIN (3., 4, y 5. classa)

1. POST: Unterweger Petra classa: 3
2. POST: Ferdigg David classa: 3

3. POST: Clement Daniel classa: 3

I. GRUP SCORA ELEMENTARA LUNGIARÜ (1. y 2. classa)

1. POST: Rungger Giada classa: 2
2. POST: Mischi Lea classa: 2
3. POST: Massa Alanis classa: 2

II. GRUP SCORA ELEMENTARA LUNGIARÜ (3., 4, y 5. classa)

1. POST: Chiusura Daniel classa: 4
2. POST: Dapoz Gaia classa: 4
3. POST: Moling Ivan classa: 4

I. GRUP SCORA ELEMENTARA ANTERMËIA (1. y 2. classa)

1. POST: Winkler Dominik classa: 2
2. POST: Ellecosta Magdalena classa: 1
3. POST: Unterweger Joel classa: 2

II. GRUP SCORA ELEMENTARA ANTERMËIA (3., 4, y 5. classa)

1. POST: Ellecosta Damian classa: 4
2. POST: Chizzali Noemi classa: 4
3. POST: Prousch Elisa classa: 4

III. GRUP SCORA MESANA SAN MARTIN (prümes classes)

1. POST: Nagler Daniel (La Val) classa: 1 B
2. POST: Promberger Letizia (Antermëia) classa: 1 B
3. POST: Terza Benjamin (La Val) classa: 1 A

III. GRUP SCUOLA MESANA SAN MARTIN (secundes classes)

1. POST: Ploner Alexander (S. Martin) classa: 2 B
2. POST: Gortan Giulia (S. Martin) classa: 2 B
3. POST: Rubatscher Marina (S. Martin) classa: 2 B

III. GRUP SCUOLA MESANA SAN MARTIN (terzes classes)

1. POST: Nagler Luisa (Lungiarü) classa: 3 B
2. POST: Moling Manuel (La Val) classa: 3 B
3. POST: Nagler Gabriel (La Val) classa: 3 A

DESSÈGNS POR LA SELEZIUN A LEVEL PROVINCIAL:

I. GRUP

1. post La Val: Rubatscher Matthias
1. post San Martin: Planker Anna
1. post Antermëia: Winkler Dominik
1. post Lungiarü: Pungger Giada

II. GRUP

1. post La Val: Costabiei Mara
1. post San Martin: Unterweger Petra
1. post Antermëia: Ellecosta Damian
1. post Lungiarü: Chiusura Daniel

III. GRUP

1. post pröma mesana: Nagler Daniel (1° assoluto a nivel provincial III. gruppo)
1. post secunda mesana: Ploner Alexander
1. post terza mesana: Nagler Luisa

Dessègn de: Daniel Chiusura

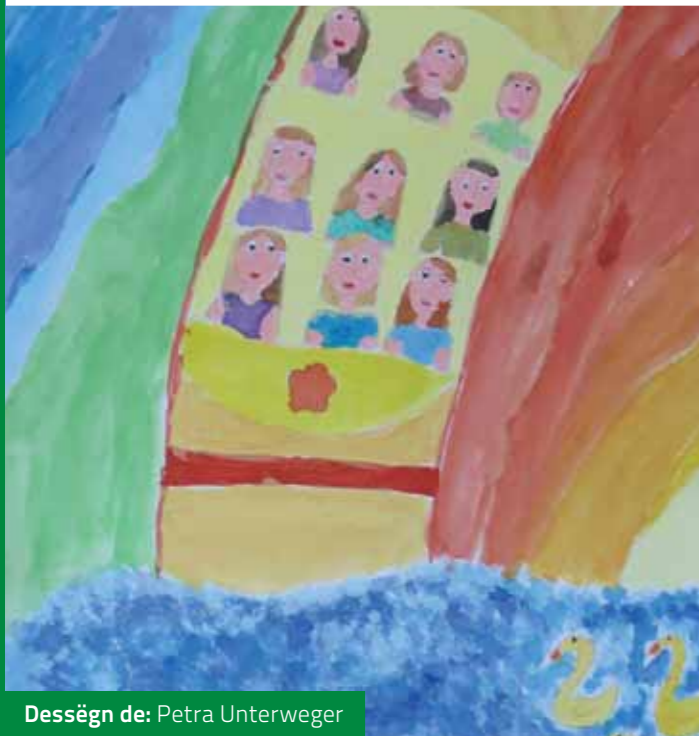
Dessègn de: Damian Ellecosta

Dessègn de: Anna Planker

Dessègn de: Giada Rungger

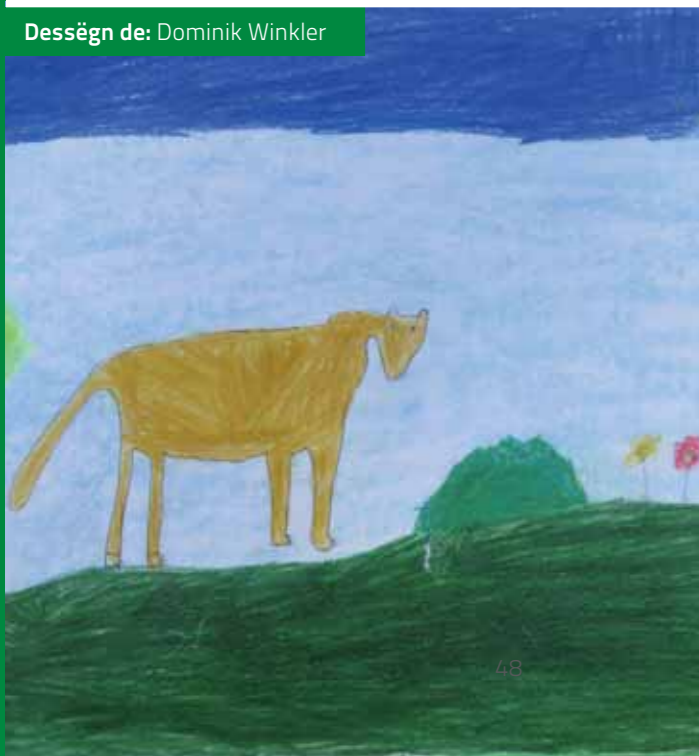
Dessègn de: Petra Unterweger

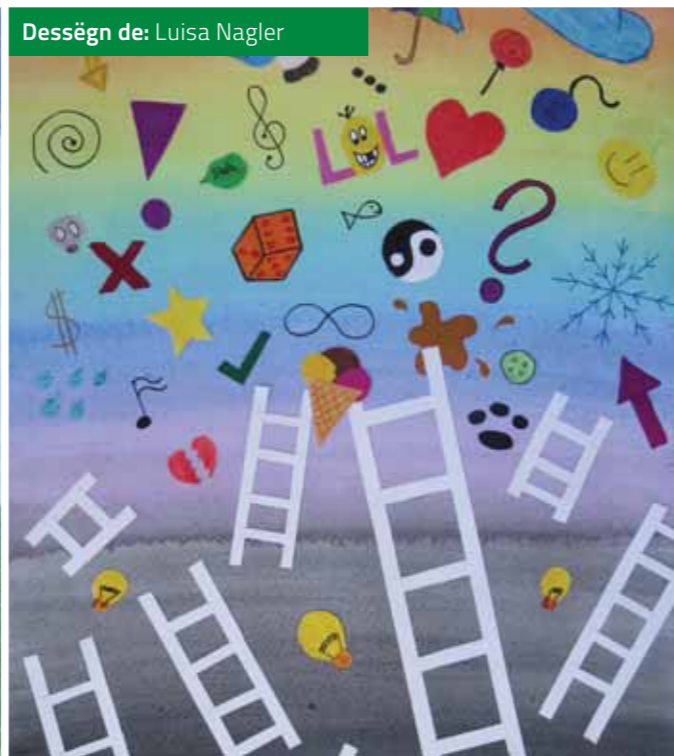
Dessègn de: Mara Costabiei

Dessègn de: Daniel Nagler

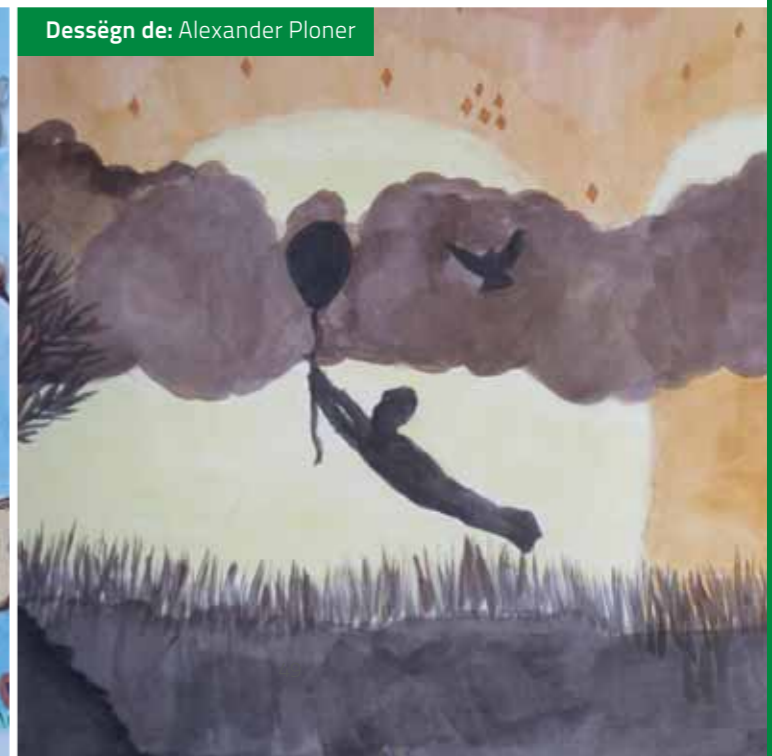
Dessègn de: Dominik Winkler

Dessègn de: Luisa Nagler

Dessègn de: Matthias Rubatscher

Dessègn de: Alexander Ploner

LA CASSA TLA STAMPA

Ti ultimi agn à la Cassa Raiffeisen fistidié cun regularité da comuniché sües scomenciadies y ativitès ai mass media. I contignüs reportà dala stampa é stá contignüs d'interes general liá a argomènc d'economia y dla finanza locala y privata. Al é gnü dé cotan de informaziuns cun consëis generai por i tliènc y i consumadus. Implü s'á la Cassa dé jö cun n gröm de argomènc d'interes y d'ütl general. Döt chësc á contribuì a renforzé l'inom dla Cassa Raiffeisen Val Badia, che s'á profilé sciöche partner d'informaziun por tröc argomènc spezifics liá al'economia locala. Tres na ligna d'intervènc publicá sön foliec, sciöche La Usc di Ladins, Dolomiten, Raiffeisen Magazin y d'atri, èl gnü dé informaziuns sön les scomenciadies y les ativitès dla Cassa. Lapró èl da recordé i

sorvisc jüs en ona tla televijiun, sciöche la rubrica economica "Euro TV" cun informaziuns spezifiches aladò di temesc dl program y cun informaziuns sön argomènc atuai d'interes general. Les informaziuns menades fora tres comunicac stampa á ince albü na buna publicaziun tres le radio ladin. **Aladò d'analisa dla risonanza che la Cassa Raiffeisen Val Badia á albü ti media, é la Cassa Raiffeisen Val Badia al cuarto post a nivel de Südtirol (relevaziun 2013). En chësc ann èl gnü registré ti media 37 contribuc cun la presënza dla Cassa Raiffeisen y 64 comunicaziuns cun la nominaziun dla Cassa Raiffeisen.** Chësta presënza dla Cassa Raiffeisen ti mass media, che é garatada por l'ativité di colauradus dla Cassa, é n bel suzes y é tl interes de düc chi che contribuësc a renforzé l'economia dla Val Badia y de Fodom.

Raiffeisen Mitteilungen

NOVEMBER 2014 NR. 207

des Raiffeisenverbandes Südtirol Genossenschaft

Val Badia

Le monn di somi y dla fantasia

Chësc é le tema da iniann, por le 44. Concurs internacional de dessëgn Raiffeisen. Tla Val Badia à tut pert 276 scolares y scolars. I dessëgn plü bi é gnüs premià en chësc dé a San Martin, y "la opera" de Daniel Nagler da La Val à éinamai davagné n pröm pest a nivel provincial

Luisa Nagler, 3. mesana San Martin.

Matthias Rubatscher, 2. elementara La Val.

Dominik Winkler, 2. elementara Antermèia.

N moment fora dla premiaziun, cun le pröm pest de Daniel Chiusura da Lungiarù.

Südtiroler Raiffeisenkassen

heuer ihr 125-jähriges Bestehen. Mit einer hochkarätigen Tagung und "Wort und Zukunft" wurde das Jubiläum im Raiffeisenhaus Bozen gefeiert

raiffeisenverbandes mit den Referenten aus Südtirol, Trentino,...

"Mitarbeiter sind Wettbewerbsvorteil"

Er gilt als umsichtiger Verwalter und kluger Strategie. Hubert Obwags ist Geschäftsführer der Raiffeisenkasse Val Badia, die heuer ihr 125-Jahr-Jubiläum feiert.

Sehr geehrter Herr Direktor, wie sieht die Bilanz Ihrer Raiffeisenkasse für das abgelaufene Jahr aus?

Hubert Obwags: Das abgelaufene Jahr ist für die Raiffeisenkasse zufriedenstellend zu bezeichnen. Die Nachfrage war ver-

menführen gleich, die Banken sind ergeben sind

Worin liegt der Erfolg der Raiffeisenkasse?

Bischof Ivo Muser: "Solidarität und Soziale Gerechtigkeit sind eine Lanze für ein Verständnis mit christlichen Werten. Landeshauptmann Günther Tschentscher: "Es ist wichtig zu betonen, dass es den Mitarbeitern ermöglicht, sich flexibel zu verhalten."

EURO tv

RELAZIUN 2014

10 AGN DL PORTAL INTERNET

LE PORTAL WWW.VALBADIAONLINE.IT COMPLËSC 10 AGN

Redaziun:

Cun la fin dl 2014 á nusc portal internet www.valbadiaonline.it complí le bel travert de 10 agn. Cares é pa stades les cosses de maiú valúta de chësc portal?

Sottara Hubert:

I sun piá ia dan 10 agn cun n portal "banca-community" che oress dí, ne ofrí nia ma la poscibilitè de comuniché contignüs bancars, mo dantadöt la poscibilitè de interaziun cun informaziuns desvalies suradöt por ci che reverda les informaziuns y les manifestaziuns dles uniuns dla Val Badia y de Fodom, y nia ma chësc, mo ince tröc contignüs d'informaziun d'interes general y publich. Y chësc döt te nusc lingaz ladin. La Cassa Raiffeisen Val Badia é stada "pioniera" cun chësc proiet tl monn virtual. I azesc y l'interaziun cun i utënc confermëia l'interes y l'utilitè de chësta idea nasciüda dan 10 agn.

Redaziun:

Mantigní demeztrú n portal cun informaziuns atuales é n gran laur. Co vëgnel pa garantí l'atualitè, l'organizaziun dl portal y la gestiun dl contignüs?

Sottara Hubert:

Mantigní n portal de na te grandëza

dá tröp laur. Chësc vëgn scialdi a s'al dé cun la colauraziun de n team de colauradus dla Cassa Raiffeisen che se dedichëia en gran pert te so tëmp lède cun lighrëza y pasciun al'elauraziun de tesç y fotografies y al control di tesç ortiá ala redaziun y che se crüzia da i mète "online" por döt le publich de valbadiaonline.it. N gran lalt ti vá ince a dotes les uniuns y ai redadus esterns che nes mëna edema por edema comunicaziuns da publiché. Döta na ligna d'informaziuns d'ütl röia tla redaziun da pert dl ofize stampa dla provinzia, dal cunsëi de formaziun, dales associazions turisticas, dal Aiüt Alpin Dolomites y da d'atres uniuns y organizaziuns dla valada.

Redaziun:

La navigaziun te internet y les ghiranzes dla tecnologia se müda debota. Ci proiec á pa la Cassa Raiffeisen tl dagní por mantigní inant le standard arjunt dal portal?

Sottara Hubert:

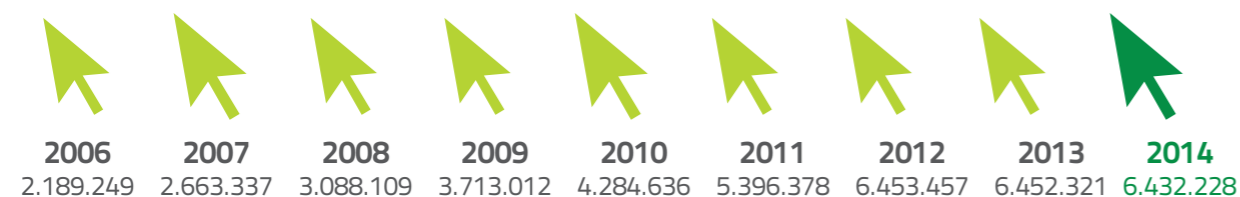
Por le 2015 unse programé na versciun nöia dl portal. Les novitës sará: na iesta grafica nöia, na miú navigaziun por l'utënt, la verjiun "responsive" por na navigaziun otimala sön tablet y fonins. N focus

Hubert Sottara

particular orunse ti dé ales uniuns, che ará la poscibilitè da personalisé, evidenzié y gestí miú sù contignüs söl portal. La pert tecnica de gestiun dl portal gnará adadada ales technologies plü nöies y modernes. Implü saral tla versciun nöia da ciáfë na maiú interaziun danter contignüs specifìcs "banca" cun i contegnüs "community". Chësc ince adoran deplü i canai di "social media".

<http://www.valbadiaonline.it>

FAC Y AVENIMËNC

LA GRAN RÔ "CRËP DE SELA" SURA CORVARA

La domènia, ai 27 d'aurí 2014, él pié jö söl tert domisdé na rô dlungia Crëp de Sela, sot al Boé, danter Corvara y Calfosch. Na gran quantité de material s'á metü en movimënt y é bel plan slisorada jö contra val. Plü dessigü é les gran plöies da d'altón y les gran novüdes d'invern, che á bagné sö le terac nia d'acé, stades de gauja che l'areal ért s'á destaché y é slisoré jö.

Al é sté n gran laur por döta proteziun zivila, le comun da Corvara, i stödafüch, i geologs y i tröc voluntars, che s'á atira dé da fá por evité le pic.

La rô cun le gromun de material de paltan, tera, peres, ega y lëgns s'á

despartí, n toch dessot da olach'ara é piada ia te döes direziuns, na pert é slisorada jö cuntra Pre de Comun y l'atra cuntra Burjé. Dër al prigo é stades les ciases tla zona de Pre de Comun, che á messü gní evacuades. I graqn laurs fac por arvène les colades dla rô à por fortuna stravardé i frabicac limitan insciö i danns. Al é gnü lauré dër tröp por arvène les eghes, mené demez le material y mète i frabicac al sigü. Ia por l'isté él gnü fat cotan de laurs por astagné la rô, avalié y mené demez material, mo jö dapé restel impó ciamó tröp da fá. I laurs gnüs fac cun competënza y lezitënza á porté pro a avité de maius danns. Ince le lift, dër important por

l'coliamënt danter Corvara y Calfosch, che é gnü roviné dala rô, él sté meso da daurí adora assà por la sajun da d'invern.

A düc chi che á daidé de cör n bel dilan.

Corvara - sènta	T 0471 831 400	F 0471 836 849	corvara@raiffeisen.it
Corvara - portina	T 0471 831 450	F 0471 836 295	corvara@raiffeisen.it
Calfosch	T 0471 831 500	F 0471 836 524	colfosco@raiffeisen.it
La Ila	T 0471 831 560	F 0471 847 680	lavilla@raiffeisen.it
Badia	T 0471 831 520	F 0471 839 904	badia@raiffeisen.it
La Val	T 0471 831 540	F 0471 843 249	laval@raiffeisen.it
Pidrô	T 0471 831 590	F 0471 843 305	pederoa@raiffeisen.it
San Martin	T 0474 524 100	F 0474 523 465	sanmartin@raiffeisen.it
Al Plan de Mareo	T 0474 506 869	F 0474 501 685	alplan@raiffeisen.it
Reba	T 0436 79 382	F 0436 793 88	arabba@raiffeisen.it
Sorvisc d'assicuraziun	T 0471 831 570	F 0471 847 695	assicuraziun@raiffeisen.it

Raiffeisen

Cassa Raiffeisen Val Badia
www.valbadiaonline.it
segreteria.valbadia@raiffeisen.it